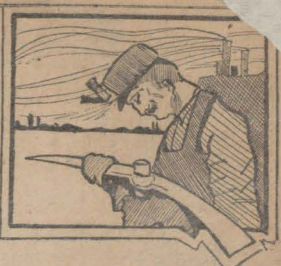

MAGYAR BANYÁSZLAP

HUNGARIAN MINERS ORGAN

Előfizetők könyve
nyitva mindenkinél.

AZ EGYEDÜLI MAGYAR BANYÁSZLAP AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN. — THE ONLY HUNGARIAN MINERS ORGAN IN THE UNITED STATES.

Circulation Book
open to all

Hogyan rabol a welchi banda?

Mielőtt a Welch-vidéki bűnözőkkel egyes tagjait bemutatnánk, leírjuk a fosztogatás leggyakoribb módját, hogy bányászaink okuljanak és ne engedjék kirobbítani magukat.

Tegyük fel, hogy a Welchtől nem messze eső Coalwood telepen járunk, ahol, vasárnap lévén, meg lehetőséggel vannak a magyar bányászok.

Iszogatnak, beszélgetnek, szórakoznak, egyre hangosabbá válik a borsos-szoba és egy-két üveg sör elfogyasztása után izgatott lesz a hangulat.

Derek, szorgalmas, becsületes legény Pásztor Lajos, a ki a rossz világ dacára is szépen keres és 300 dollároskádja van már a bankban; régi jó barátja a fiatal burdoszadának, a ki csak nemrég nősült és rátartó a szép, fiatal feleségére.

Tréfából kezdik a vitát és addig folytatják, a míg a sörből is kezd fogyasztani a kelletnél, komolyan összerázkóznak.

Pásztor testvér elkecserezik, feláll bántában és panaszos szavakkal bucsuzik: "Megállj, testvér, megállj, lesz még szülő lágy kegyérrel!" vagy más efféle ártatlan fenyegetéssel hagyja ott a társaságot.

Másnap keddnek a vasárnapot, szegénykezve gondolnak a veszekedésre, újra jó barátok és elfelejtik a különbséget. Mert a magyar ember nem gyűlölködő, csak lobbanékony egy kissé.

Néhány nap múlva dolga akad Sloboda bányászaunkkal Welchen, a hová több magyar bányász is belesírt, minthogy aznap nincs elég "fiai" a bányában; és dolgot végzetlenül betérnek a szalonba egy ital sörre.

Ott talál rájuk az áldott lelki magyar rendőr, Katzen Izidor, a ki nem fosztvány ember és szívesen vendéglát a honfitársakat. Addig-addig vendéglát, míg eláratja a magyarokat a ilyen állapotban panaszolja el az ő nagy sorját Sloboda bányász, a ki azt az ital mindig becsületes tesz egy kissé.

— A feleségemet irigylő Pásztor Lajos, azért fenyegetett meg vasárnap délután.

— Fenyegette? Ugyan ne mondja! Ej, hogy mindig is veszekednek a magyarok. Pedig ugy-e maguk földiek is az ő hazában?

— Egy határban van mindketőnk földje, — feleli Sloboda vontatottan. Megbánta már, hogy szót tette a dolgot. Csakhogyan késő bánt. Katzen Izidor ismeri a Pásztor fiút, tudja, hogy pénze van, úti hát a vasat, a míg meleg.

— Oszd hát fenyegette? No lám! Pedig ő sem külön legény, mint maga, hiába veri a mellét, valahányzor találkoztunk, úgy megmutatta, úgy megtanította ő Sloboda Jót!

Sloboda figyelni kezd. A sör helyett most már rumot rendelt a hiába és Sloboda fejében véres táncot jár az alkohol!

— Ejnye az árnyékot, hogy ő tanít meg engem! A Pásztor Lajos No majd megtanítom én őt emberségre!

A NORTHFORKI PARASZTNYZO

cimmet egy kései számunkban bemutatjuk az egyik northforki hírlap, a ki a magyar bányászt csak sült parasztként emlegeti.

Erre vár a hírlap. Csútgatni kezdő áldozatát, gondja van rá azonban, hogy esztétus helyett olaj futson a tűzre.

Elmondja, hogy meg lehetne mutatni a Pásztorokat, hogy hány az isten, minek néz ő a más felesége után (most már ezzel rágalmazza) és ha ő vele esett volna meg a dolgot, nem hagyta azt annyiban. Nem, még ha rá is menne 10 dollárja, megbosszúlta magát!

Nóhát Sloboda sem hagyja akkor! Ötlet se a gölya költötte, neki is akad még 10 dollár a háznál, kezdek hát el a házát, lefejtvi szívesen az árt.

Kezdi Katzen, kezdi, hogyne kezd! Elvezet a félreiség magyar 10 dollárját és másnap este kísértél Coalwoodra.

Odaáll a bányászhoz, ott várja a hazatérő Pásztor fiút, hogy letartóztassa.

Persze sajnálja a dolgot. El is panaszolja, hogy milyen keserű az ő sorsa, mert annyiszor kell magyart vinnie a börtönbe. Pedig hogy szereti ő a magyar véreit, is ten bizony a szíve szakad meg, ha soká ily tart. Mert nagy szegény az miránk, magyarok, hogy annyian a jálba jutunk.

Anyira meglágyul végre az a magyar saive, hogy még se kiséri be Pásztor Lajost a börtönbe. Parancs ide, parancs oda, neki a magyar lelke az első és szívesen szabadon hagyja a magyar legényt, ha 50 dollár biztosítékot ad neki, hogy el nem szökik a tárgyalásig.

Örömmel adja Pásztor az 50 dollárt, tettejébe még 300 dolláros bankönyvét is Katzen urra bizza, ugyanis tudja, hogy majd visszakap mindent, ártatlan ember ő és így nem lehet baja, hogy az isten áldja meg Katzen urat, a kinek könyöröltes a szíve, és nem viszi el a magyar bányászt — csak a pénzért.

Most már gyorsan megy a dolog. Másnap tárgyalás van. Herzbrun ur, — a ki némiképpen igazságtól jóténni a veje (Katzen) bílnét — elvezeti Pásztor Lajost az ügyvédtől, a ki 25 dollárt kér a védelemért, de mikor látja, hogy a fiú nem szívesen válik ügyvédtől, 10 dollárral is beéri az ügyvéd ur és elmennek a tárgyalásra.

Tudja már a squier, mit kell tennie a feladatát tanuk, a kinek a fiút telehazudta Katzen Izidor, úgy valának, mint a karika-csapás. Gyorsan megy a dolog, Katzen a tolmács és mehozza a squier az ítéletet:

Fizet a vádlott 30 dollárt, vagy 6 hónapot áll a börtönben!

Fizet szegény Pásztor Lajos, őtől, hogy fizesse! Visszakap nehez az 50 dollárjából tízet, azt elvisza bántában Slobodával és a tanukkal, a ki most már mind belátják, hogy rászédte őket a gazember rendőr, és újra jóbarátként térnek meg Coalwoodra.

Az ügyvéd ily gyarapodik, a squier vagyonot szerel. Katzen Izidor is tollasodik.

Pásztor Lajos testvér másnap újra kezd a szénalodást...

Lyenformán szedik el a welchi hírlap, ha nem is szóról-szóra így.

A MAGYAR BANYATELEPEK HIREI.

Edgerton, W. Va. Trianya András bányásztunk értesít bennünket, hogy ott a munka igen lassan megy, hetenkint 2-3 napot dolgoznak, de kifizetésben van, hogy a viszonyok rövid időn belül megváltoznak. A bányában gáz nincs és így szabad (karbid) lámpát használnak, lejáró kő nincs. Fizesnek kérészámra, szaleltetés után 85, 90, 95 centet. Szerencsétlenül öt év óta egyszer fordult elő, mert a tőz igen jó, a munkásokkal igen jól bántanak és így Trianya testvér ajánlja a helyet a magyaroknak, habár "mint írja" — mostan csak ritkán vesznek fel munkásokat. Ha a munka megindul, lapunk után tudatni fogjuk bányászaikkal.

Kulpmont, Pa. A munka ezen a telepen elég jól megy, mert hetenkint hat napot dolgoznak, — írja Horváth József testvér. — A szén 5-6 lap magas, némely helyen gáz is van, a hol zárt lámpát használnak, vannak olyan helyek is, a hol nincs gáz és ott nyitott lámpával dolgoznak; lejáró kő nincs és szerencsétlenül csak ritkán fordul elő. Kérészámra fizetnek szaleltetés után \$1.09, \$1.32 és \$1.50-et. A munkásokkal jól bántanak. Az élelmiszer és lakás, úgy, mint a legelőhely, itt is elég drága, de az nem nagy baj, mert elég jól lehet keresni. Ha valaki idejön, az kaphat munkát, de csak mint segítő, vagyis egy olyan diggernek segítő, a ki már jártas a keményzón munkában, a segítőket dolgoznak 7-8 óráig naponta és azért kapnak \$1.86-tól \$3.50-ig. Igaz, hogy sokan vannak, de azért azt hiszem, hogy néhány magyarnak meg tudnánk helyet szorítani.

Windber, Pa. Itt a munka nagyon csendesen megy, hetenkint csak két napot dolgoznak, — írja egy ottani bányásztunk — és azért nem ajánljuk magyar testvéreinknek, hogy ide jöjjenek. Ha a viszonyok változnak, híradással leszünk.

A nehezen dolgozó magyar bányász pénzért. És boldog az, a kinek csak 50 dollárja bányá a dolgot, ha egy-szer a harminkét körme közé került.

— Addig is, a míg bővebben foglalkozunk a dologgal, szívelejk meg a magyarok, hogy

"Ha perlekednek, mindnyájaink vesznek Welchen."

Ne engedjék magukat beugratni ezektől a bitangoktól és ne pedlje be senki az ő magyar munkás testvérét egy görbe nézésért, egy könyvemli szőrt, ha pedig el fognak valakit, ne adjon pénzt senkinek, vagy ha ad, kérjen nyugtást minden centról, akár a Katzen-bándának, akár a squiernek adja, mert nyugtást mindenki tartozik adni.

És írjon nekünk, a ki bajban van!

Öt-hat hét múlva szerkesztőnk, vagy segédszerkesztőnk ismét lemegy West Virginia államba hozza szén, meghallgat minden magyart, segíteni próbál mindenkinek és akkor kezdődik tulajdonképpen a küzdelem! A harminkét megígért golyóját nem félünk. Az ő utjuk egy helyre vezet: a bírósághoz! Pereljék be a "Magyar Bányászlap"-ot. A bíróságtól a bíróságtól utja a börtönbe vezet!

Scalp Level, Pa. A munka ezen a vidéken igen gyöngén megy, a mennyiben hetenkint csak 2-3 napot dolgoznak, de vidék most nem alkalmas munkakeresésre és azért nem ajánljuk bányászaikkal, hogy odamenjenek.

Elmora, Pa. A munka itt nagyon jól megy, — írja Kardos István bányásztunk — mindennap dolgoznak. A szén három láb magas, gáz nincs és azért szabad lámpát használnak, lejáró kő nincs, de van 14 lábnyi bóna, a mit lóni kell. A bányában masina nincs és így piekel diggolgol, fizetnek tonnáknál vegyes mérés után 72 centet. Szerencsétlenül csak ritkán fordul elő és a munkásokkal igen jól bántanak. A lakás és az élelmiszer drága és most munkásokat nem vesznek fel, mert igen sokan vannak, de ha szükség lesz bányászokra, akkor a Magyar Bányászlap után tudatni fogjuk testvéreinkkel.

Hillsboro, Ill. Draskóczy Lajos testvér értesít bennünket, hogy ott a munka most igen lassan megy, hetenkint csak egy-két napot dolgoznak. A szén hat-nyolc láb magas, gáz nincs és így szabad (karbid) lámpát használnak. Lejáró kő nincs, de némely helyen szételő van. A szénért fizetnek tonnáknál láncos masina és vegyes mérés után 40-60 centet. Szerencsétlenül nagyon ritkán fordul elő és a munkásokkal igen jól bántanak. A lakás és élelmiszer drága. Mostan munkásokat nem vesznek fel, de ha a viszonyok javulnak, akkor majd lapunk, a Magyar Bányászlap után tudatni fogjuk bányászaikkal.

Dramahill, Ark. Az ottani bányákban, mint értesítünk bejünk, most a munka szünetel, pedig elég jól lehet azon a vidéken keresni, ha megy a munka. A szén 6-7 láb magas, néhol kevés gáz is van és azért szabad és zárt lámpát használnak, kevés lejáró kő is van, de azért fizetnek 85 centet yardonként. Tonnaszáma fizetnek masina és vegyes mérés után 50 centet, piek után 78 centet. Szerencsétlenül ritkán fordul elő és a munkásokkal elég jól bántanak. Az élelmiszer és lakás elég drága (4 szobás ház 7 dollár) és D. F. testvér ajánlja ezt a helyet a magyaroknak, de természetesen nem most, mert most nem dolgoznak. Ha a munka megindul, híradással leszünk.

Latrobe, Pa. Felely bányásztunk értesít bennünket, hogy ott a munka meglehetősen megy, a mennyiben hetenkint 4-5 napot dolgoznak, de mintán ott most munkásokra nincs szükség. Felely testvér nem ajánlja a magyaroknak, hogy odamenjenek.

Shickhiny, Pa. Katócs testvér írja, hogy ott a munka elég jól megy, de mintán igen sokan vannak és így nem vesznek fel munkásokat, nem ajánlja, hogy magyarok odamenjenek. Sándor Mihály bányásztunk, ki az ottani bányában dolgozott, e hó 6-án szerencsétlenül járt, ugyanis rászakadt a szén és a lábzsárcsontját eltörte. Sándor Mihály nős ember és a családja Magyarországon van. — Mint értesítünk, az ottani katolikus lengyel templom e hó 2-án este ki-nyitott és teljesen leégett.

Wirden, Ill. Egy ottani bányásztunkól kapjuk a hírt, hogy a munka megindult, és a régi feltételek mellett.

Ohley, W. Va. Menzinger Dániel testvér írja, hogy ott a munka szünetel, sőt az egész Cabin Creekben megállt a munka, a közeli vidéken két helyen is sztrájkba léptek, így hát nem ajánlatos oda menni. Ha ott ismét munkához kezdenek, akkor a Magyar Bányászlap után tudatni fogjuk bányászaikkal.

Stanford, W. Va. Egy ott dolgozó bányásztunkól kapjuk az alantit levelet: Tisztelet! Szerkesztő Testvér! Értesíten azt, hogy úgy írt, mint a környéki bányákban, még ez ideig mindig rendesen dolgoztak, csak az a baj, hogy keresni nem lehet, mert a bankbész nem szereti a magyarokat és minden pénzbe két embert tetek. A megelbétés nagyon drága. Magyar igen kevés van a telepen, azért nem is ajánlom bányászaikkal, hogy ide jöjjenek. Hetenkint 8 napot dolgoznak, a szén — mely 5-6 láb magas — kemény és a diggolás nagyon fáradságos, van a bányában gáz is, de azért szabad lámpával dolgoznak, lejáró kő nincs, de van 3-4 inch vastag bóna, tonnaszáma fizetnek, vegyes mérés után 40 centet. A kontraktorok masina után 30 centet fizetnek egy kárért. Szerencsétlenül ritkán fordul elő, de a munkásokkal nem a legjobb bántanak. Ezt a helyet nem ajánlom a magyar testvéreimnek. Munkásokat ugyan vesznek fel, de megértőnk, hogy 7-8 ember dolgot kezd és másnap már menek a telepről, mert nem lehet keresni és rosszul bántanak velük. Tisztelet! Egy magyar bányász.

Bányász! Azért kösültük ezt a levelet, hogy a magyarok tudják magukat mihez tartani és hogy tudják meg, hogy hova ne menjenek dolgozni, az olyan bányát, a hol a boss nem szereti a magyarokat, kerüljék el, csak hadd dolgozzanak ők ájrisokkal és ha majd más nem fog ott dolgozni, csak azok, akkor majd a kompánia be fogja látni azt, a mit már ma mindenkinek tud, hogy egy magyar bányász többet ér, mint tíz ájris. — Minden rendes helyen megbecsülik a magyart, megértjük, hogy azok szorgalmas jó munkások és a kompániaknak az kell, mert minél több szénet kiad egy bányász, annál többet keres a kompánia, már pedig azt mindenkinek jól tudja, hogy a magyar nemcsak az evésre és ivásra keres, hanem félre is akar valamit tenni, ha már elég legegyszerűbb idejét a föld alatt tölti. Nézz!

Stancard, W. Va. Egy ott dolgozó bányásztunkól kapjuk az alantit levelet: Tisztelet! Szerkesztő Testvér! Értesíten azt, hogy úgy írt, mint a környéki bányákban, még ez ideig mindig rendesen dolgoztak, csak az a baj, hogy keresni nem lehet, mert a bankbész nem szereti a magyarokat és minden pénzbe két embert tetek. A megelbétés nagyon drága. Magyar igen kevés van a telepen, azért nem is ajánlom bányászaikkal, hogy ide jöjjenek. Hetenkint 8 napot dolgoznak, a szén — mely 5-6 láb magas — kemény és a diggolás nagyon fáradságos, van a bányában gáz is, de azért szabad lámpával dolgoznak, lejáró kő nincs, de van 3-4 inch vastag bóna, tonnaszáma fizetnek, vegyes mérés után 40 centet. A kontraktorok masina után 30 centet fizetnek egy kárért. Szerencsétlenül ritkán fordul elő, de a munkásokkal nem a legjobb bántanak. Ezt a helyet nem ajánlom a magyar testvéreimnek. Munkásokat ugyan vesznek fel, de megértőnk, hogy 7-8 ember dolgot kezd és másnap már menek a telepről, mert nem lehet keresni és rosszul bántanak velük. Tisztelet! Egy magyar bányász.

Bányász! Azért kösültük ezt a levelet, hogy a magyarok tudják magukat mihez tartani és hogy tudják meg, hogy hova ne menjenek dolgozni, az olyan bányát, a hol a boss nem szereti a magyarokat, kerüljék el, csak hadd dolgozzanak ők ájrisokkal és ha majd más nem fog ott dolgozni, csak azok, akkor majd a kompánia be fogja látni azt, a mit már ma mindenkinek tud, hogy egy magyar bányász többet ér, mint tíz ájris. — Minden rendes helyen megbecsülik a magyart, megértjük, hogy azok szorgalmas jó munkások és a kompániaknak az kell, mert minél több szénet kiad egy bányász, annál többet keres a kompánia, már pedig azt mindenkinek jól tudja, hogy a magyar nemcsak az evésre és ivásra keres, hanem félre is akar valamit tenni, ha már elég legegyszerűbb idejét a föld alatt tölti. Nézz!

Stancard, W. Va. Egy ott dolgozó bányásztunkól kapjuk az alantit levelet: Tisztelet! Szerkesztő Testvér! Értesíten azt, hogy úgy írt, mint a környéki bányákban, még ez ideig mindig rendesen dolgoztak, csak az a baj, hogy keresni nem lehet, mert a bankbész nem szereti a magyarokat és minden pénzbe két embert tetek. A megelbétés nagyon drága. Magyar igen kevés van a telepen, azért nem is ajánlom bányászaikkal, hogy ide jöjjenek. Hetenkint 8 napot dolgoznak, a szén — mely 5-6 láb magas — kemény és a diggolás nagyon fáradságos, van a bányában gáz is, de azért szabad lámpával dolgoznak, lejáró kő nincs, de van 3-4 inch vastag bóna, tonnaszáma fizetnek, vegyes mérés után 40 centet. A kontraktorok masina után 30 centet fizetnek egy kárért. Szerencsétlenül ritkán fordul elő, de a munkásokkal nem a legjobb bántanak. Ezt a helyet nem ajánlom a magyar testvéreimnek. Munkásokat ugyan vesznek fel, de megértőnk, hogy 7-8 ember dolgot kezd és másnap már menek a telepről, mert nem lehet keresni és rosszul bántanak velük. Tisztelet! Egy magyar bányász.

Bányász! Azért kösültük ezt a levelet, hogy a magyarok tudják magukat mihez tartani és hogy tudják meg, hogy hova ne menjenek dolgozni, az olyan bányát, a hol a boss nem szereti a magyarokat, kerüljék el, csak hadd dolgozzanak ők ájrisokkal és ha majd más nem fog ott dolgozni, csak azok, akkor majd a kompánia be fogja látni azt, a mit már ma mindenkinek tud, hogy egy magyar bányász többet ér, mint tíz ájris. — Minden rendes helyen megbecsülik a magyart, megértjük, hogy azok szorgalmas jó munkások és a kompániaknak az kell, mert minél több szénet kiad egy bányász, annál többet keres a kompánia, már pedig azt mindenkinek jól tudja, hogy a magyar nemcsak az evésre és ivásra keres, hanem félre is akar valamit tenni, ha már elég legegyszerűbb idejét a föld alatt tölti. Nézz!

Stancard, W. Va. Egy ott dolgozó bányásztunkól kapjuk az alantit levelet: Tisztelet! Szerkesztő Testvér! Értesíten azt, hogy úgy írt, mint a környéki bányákban, még ez ideig mindig rendesen dolgoztak, csak az a baj, hogy keresni nem lehet, mert a bankbész nem szereti a magyarokat és minden pénzbe két embert tetek. A megelbétés nagyon drága. Magyar igen kevés van a telepen, azért nem is ajánlom bányászaikkal, hogy ide jöjjenek. Hetenkint 8 napot dolgoznak, a szén — mely 5-6 láb magas — kemény és a diggolás nagyon fáradságos, van a bányában gáz is, de azért szabad lámpával dolgoznak, lejáró kő nincs, de van 3-4 inch vastag bóna, tonnaszáma fizetnek, vegyes mérés után 40 centet. A kontraktorok masina után 30 centet fizetnek egy kárért. Szerencsétlenül ritkán fordul elő, de a munkásokkal nem a legjobb bántanak. Ezt a helyet nem ajánlom a magyar testvéreimnek. Munkásokat ugyan vesznek fel, de megértőnk, hogy 7-8 ember dolgot kezd és másnap már menek a telepről, mert nem lehet keresni és rosszul bántanak velük. Tisztelet! Egy magyar bányász.

Bányász! Azért kösültük ezt a levelet, hogy a magyarok tudják magukat mihez tartani és hogy tudják meg, hogy hova ne menjenek dolgozni, az olyan bányát, a hol a boss nem szereti a magyarokat, kerüljék el, csak hadd dolgozzanak ők ájrisokkal és ha majd más nem fog ott dolgozni, csak azok, akkor majd a kompánia be fogja látni azt, a mit már ma mindenkinek tud, hogy egy magyar bányász többet ér, mint tíz ájris. — Minden rendes helyen megbecsülik a magyart, megértjük, hogy azok szorgalmas jó munkások és a kompániaknak az kell, mert minél több szénet kiad egy bányász, annál többet keres a kompánia, már pedig azt mindenkinek jól tudja, hogy a magyar nemcsak az evésre és ivásra keres, hanem félre is akar valamit tenni, ha már elég legegyszerűbb idejét a föld alatt tölti. Nézz!

Stancard, W. Va. Egy ott dolgozó bányásztunkól kapjuk az alantit levelet: Tisztelet! Szerkesztő Testvér! Értesíten azt, hogy úgy írt, mint a környéki bányákban, még ez ideig mindig rendesen dolgoztak, csak az a baj, hogy keresni nem lehet, mert a bankbész nem szereti a magyarokat és minden pénzbe két embert tetek. A megelbétés nagyon drága. Magyar igen kevés van a telepen, azért nem is ajánlom bányászaikkal, hogy ide jöjjenek. Hetenkint 8 napot dolgoznak, a szén — mely 5-6 láb magas — kemény és a diggolás nagyon fáradságos, van a bányában gáz is, de azért szabad lámpával dolgoznak, lejáró kő nincs, de van 3-4 inch vastag bóna, tonnaszáma fizetnek, vegyes mérés után 40 centet. A kontraktorok masina után 30 centet fizetnek egy kárért. Szerencsétlenül ritkán fordul elő, de a munkásokkal nem a legjobb bántanak. Ezt a helyet nem ajánlom a magyar testvéreimnek. Munkásokat ugyan vesznek fel, de megértőnk, hogy 7-8 ember dolgot kezd és másnap már menek a telepről, mert nem lehet keresni és rosszul bántanak velük. Tisztelet! Egy magyar bányász.

Bányász! Azért kösültük ezt a levelet, hogy a magyarok tudják magukat mihez tartani és hogy tudják meg, hogy hova ne menjenek dolgozni, az olyan bányát, a hol a boss nem szereti a magyarokat, kerüljék el, csak hadd dolgozzanak ők ájrisokkal és ha majd más nem fog ott dolgozni, csak azok, akkor majd a kompánia be fogja látni azt, a mit már ma mindenkinek tud, hogy egy magyar bányász többet ér, mint tíz ájris. — Minden rendes helyen megbecsülik a magyart, megértjük, hogy azok szorgalmas jó munkások és a kompániaknak az kell, mert minél több szénet kiad egy bányász, annál többet keres a kompánia, már pedig azt mindenkinek jól tudja, hogy a magyar nemcsak az evésre és ivásra keres, hanem félre is akar valamit tenni, ha már elég legegyszerűbb idejét a föld alatt tölti. Nézz!

Stancard, W. Va. Egy ott dolgozó bányásztunkól kapjuk az alantit levelet: Tisztelet! Szerkesztő Testvér! Értesíten azt, hogy úgy írt, mint a környéki bányákban, még ez ideig mindig rendesen dolgoztak, csak az a baj, hogy keresni nem lehet, mert a bankbész nem szereti a magyarokat és minden pénzbe két embert tetek. A megelbétés nagyon drága. Magyar igen kevés van a telepen, azért nem is ajánlom bányászaikkal, hogy ide jöjjenek. Hetenkint 8 napot dolgoznak, a szén — mely 5-6 láb magas — kemény és a diggolás nagyon fáradságos, van a bányában gáz is, de azért szabad lámpával dolgoznak, lejáró kő nincs, de van 3-4 inch vastag bóna, tonnaszáma fizetnek, vegyes mérés után 40 centet. A kontraktorok masina után 30 centet fizetnek egy kárért. Szerencsétlenül ritkán fordul elő, de a munkásokkal nem a legjobb bántanak. Ezt a helyet nem ajánlom a magyar testvéreimnek. Munkásokat ugyan vesznek fel, de megértőnk, hogy 7-8 ember dolgot kezd és másnap már menek a telepről, mert nem lehet keresni és rosszul bántanak velük. Tisztelet! Egy magyar bányász.

Bányász! Azért kösültük ezt a levelet, hogy a magyarok tudják magukat mihez tartani és hogy tudják meg, hogy hova ne menjenek dolgozni, az olyan bányát, a hol a boss nem szereti a magyarokat, kerüljék el, csak hadd dolgozzanak ők ájrisokkal és ha majd más nem fog ott dolgozni, csak azok, akkor majd a kompánia be fogja látni azt, a mit már ma mindenkinek tud, hogy egy magyar bányász többet ér, mint tíz ájris. — Minden rendes helyen megbecsülik a magyart, megértjük, hogy azok szorgalmas jó munkások és a kompániaknak az kell, mert minél több szénet kiad egy bányász, annál többet keres a kompánia, már pedig azt mindenkinek jól tudja, hogy a magyar nemcsak az evésre és ivásra keres, hanem félre is akar valamit tenni, ha már elég legegyszerűbb idejét a föld alatt tölti. Nézz!

Stancard, W. Va. Egy ott dolgozó bányásztunkól kapjuk az alantit levelet: Tisztelet! Szerkesztő Testvér! Értesíten azt, hogy úgy írt, mint a környéki bányákban, még ez ideig mindig rendesen dolgoztak, csak az a baj, hogy keresni nem lehet, mert a bankbész nem szereti a magyarokat és minden pénzbe két embert tetek. A megelbétés nagyon drága. Magyar igen kevés van a telepen, azért nem is ajánlom bányászaikkal, hogy ide jöjjenek. Hetenkint 8 napot dolgoznak, a szén — mely 5-6 láb magas — kemény és a diggolás nagyon fáradságos, van a bányában gáz is, de azért szabad lámpával dolgoznak, lejáró kő nincs, de van 3-4 inch vastag bóna, tonnaszáma fizetnek, vegyes mérés után 40 centet. A kontraktorok masina után 30 centet fizetnek egy kárért. Szerencsétlenül ritkán fordul elő, de a munkásokkal nem a legjobb bántanak. Ezt a helyet nem ajánlom a magyar testvéreimnek. Munkásokat ugyan vesznek fel, de megértőnk, hogy 7-8 ember dolgot kezd és másnap már menek a telepről, mert nem lehet keresni és rosszul bántanak velük. Tisztelet! Egy magyar bányász.

Bányász! Azért kösültük ezt a levelet, hogy a magyarok tudják magukat mihez tartani és hogy tudják meg, hogy hova ne menjenek dolgozni, az olyan bányát, a hol a boss nem szereti a magyarokat, kerüljék el, csak hadd dolgozzanak ők ájrisokkal és ha majd más nem fog ott dolgozni, csak azok, akkor majd a kompánia be fogja látni azt, a mit már ma mindenkinek tud, hogy egy magyar bányász többet ér, mint tíz ájris. — Minden rendes helyen megbecsülik a magyart, megértjük, hogy azok szorgalmas jó munkások és a kompániaknak az kell, mert minél több szénet kiad egy bányász, annál többet keres a kompánia, már pedig azt mindenkinek jól tudja, hogy a magyar nemcsak az evésre és ivásra keres, hanem félre is akar valamit tenni, ha már elég legegyszerűbb idejét a föld alatt tölti. Nézz!

Stancard, W. Va. Egy ott dolgozó bányásztunkól kapjuk az alantit levelet: Tisztelet! Szerkesztő Testvér! Értesíten azt, hogy úgy írt, mint a környéki bányákban, még ez ideig mindig rendesen dolgoztak, csak az a baj, hogy keresni nem lehet, mert a bankbész nem szereti a magyarokat és minden pénzbe két embert tetek. A megelbétés nagyon drága. Magyar igen kevés van a telepen, azért nem is ajánlom bányászaikkal, hogy ide jöjjenek. Hetenkint 8 napot dolgoznak, a szén — mely 5-6 láb magas — kemény és a diggolás nagyon fáradságos, van a bányában gáz is, de azért szabad lámpával dolgoznak, lejáró kő nincs, de van 3-4 inch vastag bóna, tonnaszáma fizetnek, vegyes mérés után 40 centet. A kontraktorok masina után 30 centet fizetnek egy kárért. Szerencsétlenül ritkán fordul elő, de a munkásokkal nem a legjobb bántanak. Ezt a helyet nem ajánlom a magyar testvéreimnek. Munkásokat ugyan vesznek fel, de megértőnk, hogy 7-8 ember dolgot kezd és másnap már menek a telepről, mert nem lehet keresni és rosszul bántanak velük. Tisztelet! Egy magyar bányász.

Bányász! Azért kösültük ezt a levelet, hogy a magyarok tudják magukat mihez tartani és hogy tudják meg, hogy hova ne menjenek dolgozni, az olyan bányát, a hol a boss nem szereti a magyarokat, kerüljék el, csak hadd dolgozzanak ők ájrisokkal és ha majd más nem fog ott dolgozni, csak azok, akkor majd a kompánia be fogja látni azt, a mit már ma mindenkinek tud, hogy egy magyar bányász többet ér, mint tíz ájris. — Minden rendes helyen megbecsülik a magyart, megértjük, hogy azok szorgalmas jó munkások és a kompániaknak az kell, mert minél több szénet kiad egy bányász, annál többet keres a kompánia, már pedig azt mindenkinek jól tudja, hogy a magyar nemcsak az evésre és ivásra keres, hanem félre is akar valamit tenni, ha már elég legegyszerűbb idejét a föld alatt tölti. Nézz!

Stancard, W. Va. Egy ott dolgozó bányásztunkól kapjuk az alantit levelet: Tisztelet! Szerkesztő Testvér! Értesíten azt, hogy úgy írt, mint a környéki bányákban, még ez ideig mindig rendesen dolgoztak, csak az a baj, hogy keresni nem lehet, mert a bankbész nem szereti a magyarokat és minden pénzbe két embert tetek. A megelbétés nagyon drága. Magyar igen kevés van a telepen, azért nem is ajánlom bányászaikkal, hogy ide jöjjenek. Hetenkint 8 napot dolgoznak, a szén — mely 5-6 láb magas — kemény és a diggolás nagyon fáradságos, van a bányában gáz is, de azért szabad lámpával dolgoznak, lejáró kő nincs, de van 3-4 inch vastag bóna, tonnaszáma fizetnek, vegyes mérés után 40 centet. A kontraktorok masina után 30 centet fizetnek egy kárért. Szerencsétlenül ritkán fordul elő, de a munkásokkal nem a legjobb bántanak. Ezt a helyet nem ajánlom a magyar testvéreimnek. Munkásokat ugyan vesznek fel, de megértőnk, hogy 7-8 ember dolgot kezd és másnap már menek a telepről, mert nem lehet keresni és rosszul bántanak velük. Tisztelet! Egy magyar bányász.

Bányász! Azért kösültük ezt a levelet, hogy a magyarok tudják magukat mihez tartani és hogy tudják meg, hogy hova ne menjenek dolgozni, az olyan bányát, a hol a boss nem szereti a magyarokat, kerüljék el, csak hadd dolgozzanak ők ájrisokkal és ha majd más nem fog ott dolgozni, csak azok, akkor majd a kompánia be fogja látni azt, a mit már ma mindenkinek tud, hogy egy magyar bányász többet ér, mint tíz ájris. — Minden rendes helyen megbecsülik a magyart, megértjük, hogy azok szorgalmas jó munkások és a kompániaknak az kell, mert minél több szénet kiad egy bányász, annál többet keres a kompánia, már pedig azt mindenkinek jól tudja, hogy a magyar nemcsak az evésre és ivásra keres, hanem félre is akar valamit tenni, ha már elég legegyszerűbb idejét a föld alatt tölti. Nézz!

Stancard, W. Va. Egy ott dolgozó bányásztunkól kapjuk az alantit levelet: Tisztelet! Szerkesztő Testvér! Értesíten azt, hogy úgy írt, mint a környéki bányákban, még ez ideig mindig rendesen dolgoztak, csak az a baj, hogy keresni nem lehet, mert a bankbész nem szereti a magyarokat és minden pénzbe két embert tetek. A megelbétés nagyon drága. Magyar igen kevés van a telepen, azért nem is ajánlom bányászaikkal, hogy ide jöjjenek. Hetenkint 8 napot dolgoznak, a szén — mely 5-6 láb magas — kemény és a diggolás nagyon fáradságos, van a bányában gáz is, de azért szabad lámpával dolgoznak, lejáró kő nincs, de van 3-4 inch vastag bóna, tonnaszáma fizetnek, vegyes mérés után 40 centet. A kontraktorok masina után 30 centet fizetnek egy kárért. Szerencsétlenül ritkán fordul elő, de a munkásokkal nem a legjobb bántanak. Ezt a helyet nem ajánlom a magyar testvé

Postaeim

zzel együtt küldje be. A pénzt
express money orderen, vagy
vélben.

RENDELŐ-IV.	
Kelt.....	191....
Cím: JOHN F. RIST, Catlettsburg, Ky.	
Mellékelek \$. ....., kérek ezért küldeni:	
Név	
E ^{xpress)}	
Postaeim	
Vagyis ki est az aszélvénrt és a pénzzel együtt kuldje be. A pénzt küldheti postai money ordenen, express money ordenen, vagy ajánlott levélben.	

HARMADSZOR CSENG A VASÚT HARANGJA ...

hatalmasan, élesen fűtyöl a türelmetlen gép és fehér gőztömeg lövel fel a levegőbe. A kerekék lassan forogni kezdenek, és aztán megindul a nagy, lomha mozdony a sok vasúti kocsiával, vivén magával a sok embert, mindenfelé a nagy világba.

Ezen a vonaton van Kovács Péter is, ki elhagyta kis faluját, hol pedig, hej, mennyi boldog időt töltött, és a ki most elbúcsúzott öreg szülőitől és piruló, könyező kedvesétől, a szépséges Mariakától, hogy nekimenjen a nagy világnak, ki, messze Amerikába, hogy ott lezárjon a föld alá, bányák mély, sötét ölébe, hogy majd onnan hozza Felszínre a világ legrágább kincsét, a fekete gyémántot, a hőszénét.

KOVÁCS PÉTERNEK nem kell ezután töprengeni.

DE MEGVAN! MOST JELENT MEG!

112 AMERIKAI KALAUZ ÉS UTMUTATÓ

ruan, de a kit rajtakapnak, azt nemcsak megbüntetik, de az ítélményét engedélyt is bevonhatják.

Nem szabad gyerkeket koldulásra, rongyzedésre, szén, és egyéb hulladékok gyűjtésére felhasználni; a tilos őket segítségül venni házaláshoz vagy piaci koszik hajtásához.

Baleset és kártalanítás.

Leggyatrabbak a munkásvédelmi törvények a munka közben történt balesetekért való kártalanítás tekintetében.

Sőt, ha e tekintetben mindig csak a törvény betűje döntene, akkor jótörőn egyetlen nyomorékja a munkának, vagy egyetlen özvegy és árva sem számíthatna kártalanításra.

A törvény értelmeben ugyanis kártalanítási igénynek csak akkor van helye, ha bebizonyítható, hogy a baleset a munkaadó hibájából vagy hanyagságából származott.

De mikor lehet-e bebizonyítani, ha csak nem tömeges szerencsétlenségek alkalmával?

Mert viszont, ha a munkaadó be tudja bizonyítani, hogy a baleset a munkás gondatlanságából, vagy másik munkatárs hanyagságából keletkezett, a keresetet feltevése elutasítják.

Amellett a törvény előírja, hogy a munkát figyelmeztetni kell a vállalati és kijelölt munka vezetékesére. Ha a munkás ennek ellenére is vállalkozik a dolagra, a kockázatot is viselni tartozik. Szerencsétlenség esetén tehát nincs mit követelnie. A legtöbb gyárban ki van függesztve az erre vonatkozó intelem; a bizonyos is.

Ez az oldal mutatvány az AMERIKAI KALAUZ ÉS UTMUTATÓ-ból, 112. oldal

Az "Amerikai Kalauz és Utmutató" 308 oldal olvasmányt és azonkívül a logióban ösmert hirdetések adja. Új hirdetések szívesen elfogad.

Box 271, New York City.

Szeretném az "AMERIKAI KALAUZ"-t megvenni és áttanulmányozni. Bízom benne, hogy a könyvet hasznosnak találom és szeretem, megtartom; ha nem teszik, visszaküldöm, és a pénzt visszafizetem.

Kötelemem magam, hogy a könyvet figyelmesen át fogom nézni és hogy vigyázzam fogok rá.

Névem: .....

Pontos címem: .....

Vágja est ki és egy papírdollárral küldje be. A könyvet postafordultával megkapja.

Gondolkozik Péter, vajon mi lesz vele, ha Amerikába érkezik. Idegen ember ő, nem beszél 6 ánglusul, becsapják őt szűzfélékppen is. Vajon mi lesz vele, ha ott, a bányában, vagy másutt Amerikában buj vagy szerencsétlenség éri őt? Ki fog róla gondoskodni? Nem tud ő a törvényről, vagy a hatalmas ánglus társasággal beszélni.

Igaz ugyan, nem lesz elhagyatva, mert hiszen ott van a komája, a Nagy Jani, a ki már éveken át ott keresi a hosszonyelvű, zöldhasú dollárokat, és ott vannak Jani barátai, úgy hogy mégsem lesz egész idegen, de hát bizony, fél a Péter, ez mégsem valami nagy segítség, mert valjuk csak be, hiába van ott a Jani komá évek óta, mégis meglehetősen zöld, mert ánglusul is csak dőcögve beszél, azután meg a törvényeket sem ismeri, hát mi lesz, hogy lesz?

MAGYAR TESTVÉREK! — VAN EGY ILYEN KÖNYV, EGY ILYEN KALAUZ ÉS UTMUTATÓ, — MOST JELENT MEG — A MELY TIZ RESZBŐL ALL, ÉS A MELY MINDAZOKAT A FONTOS DOLGOKAT TÁRGYALJA ÉS TANITJA, A MELEKRE MINDEN AMERIKAI MAGYARNAK SZUKSÉGE VAN, HA BOLDGULNI AKAR AMERIKÁBAN. ENNEL JOBB, HASZNOSABB, SZUKSÉGESEBB ÉS FONTOSABB KÖNYV NEM JELENT MEG AMERIKÁBAN, MERT A KÖNYVNEK HASZNAT VEHETI NEMCSAK A MOST ERKEZETT, KOVACS PETERHEZ HASONLO, TELJESEN ZÖLD BEVANDORLO, HANEM A REGI AMERIKAIAS IS.

Ennek a könyvnek a megírására, az adatok összeszerzésére, kiválogatására, leírására és kinyomatására hosszú, fáradságos évek munkája és igen sok pénz kellett.

Az Amerikai Kalauz és Utmutató tartalma dióhéjban.

ELSŐ KÖNYV: AMERIKARÓL ÁLTALÁBAN. — 40 OLDAL.

I. Az Egyesült Államok rövid története.

Hogyan fedezték fel Amerikát? — Hogyan lett Amerika angollá? — Hogyan keletkeztek az Egyesült Államok? — Hogyan indult meg a nagy forradalom? — Az új ország. — A polgárháború. — A nemzet ujjaízletése.

II. Az Egyesült Államok alkotmánya és kormányzata.

Mi az alkotmány? — Az elnök. — A törvényhozás. — A bírói hatalom. — Kormányzat és közigazgatás. — Állami törvényhozás. — A kormányzó. — Megyei kormányzat. — Városi kormányzat.

III. Az Egyesült Államok ereje, hatalma és műveltsége.

A hadsereg. — Tengerészet. — Közművelődés. — Iskolák. — Könyvtárak. — Irodalom. — Az Egyesült Államok gazdasága.

MASODIK KÖNYV: AZ ÚJ HAZA FÖLDJE. — 30 OLDAL.

Az ország mind a 48 államának leírása, hivatalos adatok alapján, a települési szándékozók szempontjából. Az államok ábécé szerinti sorrendben vannak felsorolva.

Megmondja minden államnak stízságát, lakosainak számát, nevezetesebb, nagyobb városainak nevét a lakosok számával. Leírja, milyen az éghajlat, milyen a föld, mi terem ott, stb.

Megmondja, milyen drága a föld, és megmondja, hogy hová kell fordulni bővebb felvilágosításért, minden államra vonatkozólag. (Ez a rész maga megér egy dollárt.)

HARMADIK KÖNYV: AZ ÚJ HAZA TÖRVÉNYEI. — 44 OLDALON.

I. Büntető törvények. 14 oldalon. — II. Polgári törvények. 30 oldalon.

Szerződések. — Váltakozó szabadságok. — Mikor és hogyan? — Váltak és csekek. — Hogyan kell váltókat és csekeket kiállítani?

Mi az a "Bill of Sale", a mit eladási ki kell tölteni? — Mortgage. (Jelzálog). — Gazda és bérlő. — Mik a gazdának és bérlőnek jogai és kötelességei? — Szabad-e valakit kiköltöztetni, hogyan és miért? — Szállodás és búrdszoba. — Mi a különbség a kettő között? — Mit lehet az egyik, és mit lehet a másik? — Munkaadó és alkalmazott. — Mit kell tenni az egyiknek, és mire kell vigyázni a másiknak? — Munkásvédelem. — Kik védik meg a munkást? — Mit mond a törvény? — Gyermekvédelem. — Mikor szabad a gyermekeknek munkába állni? — Baleset és kártalanítás. — Mit csináljon a munkás, ha baleset éri? — Mitől őrizkedjen? — Mit ne írjon alá? — Hova forduljon? — Házaság. — Hogyan lehet Amerikában házasolni? — Micsoda papirt kell kivenni és hol? — Szülők és gyermekek jogai és kötelességei? — Mit kell a szülőknek gyermekeikért tenni, és micsoda kötelességek van a gyermekeknek a szülői iránt? — Adós és hitelező. — Hogyan lehet a pénzt megkapni? — Mit nem szabad tenni? — Időzés és végrehajtás. — Hogyan lehet valakin valamit végrehajtani? — Végrendelet és hagyaték. — Hogyan kell végrendeletet kiállítani? — Mikor nem érvényes a végrendelet? — (Ez a rész maga megér egy dollárt.)

NEGYEDIK KÖNYV: A HAZAI JOGÜGYEK. — 37 OLDALON.

A nemházasok következményei. — Hagyatéki eljárás. — A mikor az egyik örökös Amerikában van. — A mikor csak a hagyaték van az ő-hazában. — Anyakönyvi kivonatok. — Telekkönyvi ügyek. — Telekvásár telekkönyv nélkül. — Bajok a telekkönyv körül. — A telekkönyvi kivonatok fontossága. — Peres ügyek. — Házasági perek. — Bonyolultnak amerikai házaságai körül. — Katonaiügyek.

ÖTÖDIK KÖNYV: AMERIKA CSODAI. — 10 OLDALON.

Gyönyörű képek New Yorkból, Washingtonból, Arizonából, Floridából, stb., mutatván ez új ország gyönyörű csodáit.

HATODIK KÖNYV: ANGOL NYELVTAN ÉS SZÓTAR. — 43 OLDALON.

55 minta-mondat. — 373 szemléltető gyakorlat magyarázatokkal. — 1070 angol szó, a magyar kiejtés és a magyar értelem megjelölésével. — 146 fontosabb kifejezés, magyarázatokkal. (Ez a rész maga megér 1 dollárt.)

HETEDIK KÖNYV: LEGSZUKSÉGESEBB TUDNIVALÓK. — 36 OLDAL

Postai szabályok. — Táviratozás és kábelzés. — Hol vannak ingyen-földek? — Mi a "homestead"? — Hogyan lehet ingyen-földhöz jutni? — Hol keressünk munkát? — Mértékrendszer. — A hőmérő. — Utazás Amerikában. — Hazautazás. — Kik pártfogójának a szegény embert? — A Magyar Menház. — Hogyan kell pénzt beváltani? — Hogyan kell meghatalmazást kiállítani? — Kiknek tilos Amerika? — Hogyan kell valakit Amerikába kihozni?

NYOLCADIK KÖNYV: POLGAROSODÁS. — 18 oldalon.

Legyenek polgarokká? — Az első papír. — A polgárlevél. — A polgár jogai és kötelességei. — Politika. — A főbb politikai pártok. — Mi a primary? — Mi a konvenció? — Mi a "popular election"? — Mi az "initiative"? — Mi a "Referendum"? — Mi a "Recall"? — Hogyan kell szavazni? — Hogyan kell utlevelet szerezni?

KILENCEDIK KÖNYV: A JOEGESZSÉG ABÉCEJE. — 18 OLDALON.

A legjobb orvos. — Miből áll a vér? — Hogyan kell táplálkozni? — Lélekzés. — Mozgás. — Alvás. — Tisztaság. — Övtosság. — Mértékletesség.

TIZEDIK KÖNYV: A BOLDGULÁS UTJA. — 17 OLDALON.

A nem kíváncsok. — Kiknek való Amerika? — Mik a boldogulás feltételei? — Határozottság. — Szabad-e spekulálni és mikor? — Szerveződés.

Tündök a Péter és gondolkodik, hogy hát milyen jó volna, ha most volna nekem egy könyvem, a melyet a hosszú ut alatt lassankint elolvashatnék, a mely megmondaná nekem, hát milyen is ott az élet messze Amerikában, a mely megmondaná nekem, a mit minden bevándorlónak és ottani lakónak tudni kell, hogy mit szabad csinálni, mit nem, milyenek a törvények, milyen a föld, mik a széksők, és a mely tanácsokat látna el engem, szegény zöld kivándorlót, hogy boldogulhatnék ott abban a hatalmas országban, és a mely még ánglusul is megtaníthatna engem.

Igy gondolkozott a Péter. ...

EZ A FŐ!

Olvassátok el a leírást!

TISZTELT MANDEL UR!

Örülök, hogy ön, kit régóta ismerek, és kit, mivel szomszédom, majdnem mindig látok, éppen a Magyar Bányászlap olvasóinak ajánlja fel először kitűnő könyvét, az "AMERIKAI KALAUZ"-t.

Az AMERIKAI KALAUZ-t jól ismerem; nekem is van belőle.

Meg vagyok győződve, hogy a Magyar Bányászlap olvasói törekvő emberek, kik boldogulni akarnak, és hiszem, hogy ha ők a könyvet figyelmesen elolvassák, meg is szeretik.

A könyvet olvasóimnak, az én magyar bányász-testvéreimnek melegen ajánlom.

HIMLER MARTON,
a Magyar Bányászlap szerkesztője.

MIRE TANIT AZ "AMERIKAI KALAUZ"?

- Tanítja Amerika történelmét.
- Leírja mind a 48 Állam földjét.
- Ismerteti az új ország törvényeit.
- Felsorolja a magyarországi törvények fontosabbjait.
- Megtanít angolul.
- Képeken bemutatja Amerika csodáit.
- Megmondja, hol lehet munkát keresni.
- Tanít a legszükségesebb tudnivalókra.
- Tanítja, hogy lehet az amerikai polgár.
- Tanítja, hogyan kell megtartani a jó egészséget.
- Megmutatja a boldogulás útját.

Hogyan néz ki az AMERIKAI KALAUZ ?

Az "AMERIKAI KALAUZ ÉS UTMUTATÓ" finom fényezett papíron, tiszta, kellemes nyomással van készítve, úgy hogy az olvasás kellemes a szemnek. Néhány darab be van kötve, gyönyörű piros díszítőbe, aranyozott címlappal, az amerikai sással. A bekötött példányokat azok kapják, a kik hamarabb rendelik a könyvet. Ha tehát valaki sokára rendel meg a könyvet, nem kezdesdink róla, hogy díszkötésű példányt kap. A később rendelők, a míg a könyvből tart, — meggyezendő, hogy nem sok példány van nyomva — szép fűzött példányokat fognak kapni, de belől a könyv ugyanaz lesz, finom nyomás stb. — Csak éppen a külsőben van különbség.

20 pohár sör, vagy az "Amerikai Kalauz"?

Miből van több haszna?

A sört kiissza és a sörnek is vége s a pénznek is, — az "Amerikai Kalauz" pedig mindig segít, mindig szolgálja, a míg Amerikában van. A magyar bevándorló legjobb barátja. Csak egy dollár, MOST rendeljen, a míg van.

MANDEL ERNŐ,
Box 271, New York City.

MAGYARORSZÁGI HIREK.

— Nem kell az élet. H. Etel, 25 éves pinerleány Népszínház-utca 45. sz. alatt lévő lakásán szublimált megmérgezte magát. Aliföldi nagy darab szublimátot oldott föl. Tettenéki oka ismeretlen. Elvezetése helyén sérüléssel a Rókus-kórházba vitték.

— A Baross-térn levő "Aranyas" szállóban Bueh Sándor magánhivatalnok mellette lőtte magát és meghalt.

— Megölte az apját. Blága István topolcai földművelés részegen ment haza és feleségét fogjáttnak kezdte, mire leánya fejét ragadta és apját agyonütötte. A leányt a esendőrk letartóztatták és a esküszereit ügyesség fogházba kísérték. A leány beismerte, de elmondotta, hogy édesapja állandóan részegkedett, gondban bírt velük, többször megverte őket és most is megölte volna őket.

— Elfogott cigányok. Mintegy három héttel ezelőtt Szekács községben ének idején betörték Kőrösi Károly plébános lakására, a hol fölverték a szekrényeket és 800 korona hivatalos pénz és sok más tárgyat is elraboltak. Szekács és Biharmegyeben folyt a nyomozás a betörők után, amíg végre a székelykiszármazás esendőrként a közleg határban letartóztatták.

— Két völgyen eszék büntetését vádoltan állott a budapesti büntető törvényszék előtt. Az egyik B. Nándor ékszerész, aki két menyasszonyt megölt és több éget is becsapott. Ötvenhét éves volt. A másik egy évi börtönre ítélték. Az ügyész is, a vádlott is, a védő is fölébrettek.

— R. S. Sándor drogista a menyasszonyától 1320 korona előleget eszék ki üzletberendezésére, majd a menyasszonyt, leánya, a leányt. Hat hónap börtönre és 60 korona pénzbüntetésre ítélték. Fölbezett.

— Elfogott szállodai tolvaj. Mult héten egy este elegánsan öltözött férfi szállott meg a esak-tornai Zrínyi-szállodában, aki budapesti lókereskedőnek mondta magát, jó vacsorát evett és szobát rendelt. Lekövetés előtt a szálloda szobaasszonya bement a vendéghez, hogy a névét beírassza a vendégkönyvbe. Amint jól megnézte az idegent, megismerte, hogy az egy Sch. József nevű, országosan körözött szállodai tolvaj, akit 5 régebből ismer. A fellelőzéstől értesítette a határrendőrséget, aki Sch.-t letartóztatta. Sch. Budapestben, Veszprémben, Pápán, Nagykanizsán és Szombathelyen követelték a nagyobb lopásokat, de mindenhol még idejében megcsúszott. Értesítettek a budapesti államrendőrséget, amely távirattal intézkedett, hogy az elfogott embert a határrendőrség szállítsa Budapestre.

— Szökési kísérlet a fogházból. A kaposvári törvényszék fogházából minap délen megcsúszott egy Arvai Nagy Ferenc nevű cigány, aki több lopás miatt háromévi fegyházra ítélték. A cigány, aki előtt kihirdették a törvényeket, egy börtönre utána is, de nem találta. Az utcán izgalmas hajszát indult a megszökött rab után, aki végre el is fogták. A székelyvagy rab megkötötték és visszavitték a fogházba.

— Halálos fogház. Székési József szentmihályi földművelés három héttel ezelőtt fogházba került. Március 25-én elgyalogolt a székelykiszármazás, ahol egy borzalmas kíméletű odvas fogát.

— Szociálista zászló a katolikus templom. Békéscsabán május elsőjén reggel 6 óra körül zászlót lengetett a székelykiszármazás katolikus templom tornyán. Pálfi Béla plébános megbotránkozással látta, a mikor misére ment és a rendőrség sietett, hogy felmentse a templom. A rendőrség mindenekelőtt levette a templomról a vörös zászlót és megindította a nyomozást. Kiderült, hogy Duda János szobafestő tanonc, a ki kellesz szocialista ének idején a villámházi drótján felkúszott a székelykiszármazásba, hogy a munkásság ünnevét a templom tornyáról is vörös lobogó hirdesse.

— Rejtélyes öngyilkosság. A minap reggel Budapestben a mentők Cseh András kávéházban Szondy-utca 12. számú lakásában a Rókus-kórházba szállították. Csehnek el volt vágya a nyak. A felesége és a házbeliek azt mondták a mentőknek és a később érkező rendőrszervezetnek, hogy a kávéház öngyilkossági szándékkal sebezte meg magát. Most azonban váratlan fordulat állt be az ügyben. A súlyosan megsebesült ember a Rókus-kórházban azt a meglepő vallomást tette, hogy felesége megkötözték és egy késsel elmesztették a nyakát. A szerencsétlen ember súlyos sebe miatt nem is tud becsúszni a vallomást, a rendőrség vizsgálja a vallomást, a súlyosan terhelő vallomás alapján a rendőrségre hivatkozik.

— Tűz volt a Danubius-gyárban. Még március 31-én a Váci uton lévő Danubius-gyár tele a felső gyártelepen lévő kazánház teteje kigyulladt. A szomszédságban lévő utcákban is észrevették a tüzet és onnan telefonoztak tüzoltókért. A tűz helyére kivonult a jutagvár-tűzoltóság, az üjpestiek, az V. és VI. kerületi tűzoltóságok teljes felszereléssel. A kazánház méter hosszú. Közvetlenül a tűzfallal mellett körülbelül 8-10 méteres darabon ége a teteje. A tűz belekapott a gázházba vezető csőbe is, de a tűznek ilyen terjedését sikerült megállítani. A kazánházból még szombat este ki-bocsátották a gázt és eloltították a tüzet s így nem kellett ártó tartani, hogy gázrobbanás következne be. A tűzoltók a felső gyár udvarából rögtön odakapcsolták a városi vízvezeték s így bőven volt víz. Azonkívül a gázszivattyút odahúzták a gáz hűtőház mögött a Dunához. A tüzoltók munkáját elősegítették a tűzfal mögött lévő vízvezeték és így meg lehetett akadályozni a tűz továbbterjedését.

— A szegény leány öröksége. Nagyszombatban a napokban meghalt Molnár Gabriella nevű leány nevelőapja, akit a leány éveken át ápolott betegségében. Az apa hátrahagyott százharmezer forintot hagyott végrendeletében a leánynak, aki csak szombaton, a végrendelet fölfontása után tudta meg a dolgot. A váratlan szerencse annyira megzavarta a szegény leányt, hogy elmeje megzavarodott, sird és nevetőgörcsöt kapott. Az orvosok ingállítást és a Schwaner-szanatóriumba szállították.

— Halálos villámcsapás. Alvincen minap perekek tűz jég esett. A határban fekvő székelykiszármazás körül három villámcsapás ért. Az egyik munkás haldoklik, a másik kettőnek is súlyos az állapota.

— Véres kerekék. Breslauer Dező budapesti harmine éves nyakdász április 23-án reggel munkába készült. A Kőraktár-utcaiban leugrott a robogó villamos kocsiról és a pátokos alá került. A Rókus-kórházba szállították, ahol mánap meghalt.

— Cserenyés és Rimaszombat között egy gyorsvonat elütötte Ferencsik János szekerét, amely éppen akkor haladt át a vasúti síneken, amikor a gyorsvonat arra száguldozott. A szekér előtt, Ferencsik pedig a vonat keltette, a fölismertetlenségű összeroncsolta. A vizsgáló megállapította, hogy a szekér bakján álló Ferencsik elaludt és nem hallotta a vonat jelzését.

— Pilis határában az 503. számú kolozsvári gyorsvonat elgázolta a tizenhat éves Banyóczi Mik-

sa tüzet hát hamarosan el is oltották. Elvonulások előtt a tüzoltók a városi vízvezeték csövét újra odakapcsolták, hogy készen legyen, ha megcsúszott ki-törnének a lángok. A tűz okát még nem állapították meg. A kár jelentéktelen.

— Nem kell az élet. H. Etel, 25 éves pinerleány Budapestben a Népszínház-utca 45. szám alatt lévő lakásán szublimátot eszék megmérgezte magát. Aliföldi nagy darab szublimátot oldott föl. Tettenéki oka ismeretlen. Elvezetése helyén sérüléssel a Rókus-kórházba vitték.

— A Baross-térn levő "Aranyas" szállóban Bueh Sándor magánhivatalnok mellette lőtte magát és meghalt.

— Betörők, orgazdák dolgaiban több napra terjedő tárgyalást eszék meg a budapesti büntető törvényszék. Tizenötégy állanak a bíróság előtt, közülük nyolcan munkanélküli munkások, akik a vádat szerint szervezettel laptak és követtek el betörést a mult év július 31-re virradó éjjel az Andrássy-uton lévő Váradi-féle vendéglőben, amikor is egyikük az öket meglepő takarították megsebesítette, majd a Podmaniczky-utcaiban lakást, a Károlyi és a Népszínház-utcaiban üzletet, a Csáky és Vörösmarty-utcaiban és Pestújtelepen ugyanezek lakást fosztottak ki.

— Nem kell az élet. H. Etel, 25 éves pinerleány Budapestben a Népszínház-utca 45. szám alatt lévő lakásán szublimátot eszék megmérgezte magát. Aliföldi nagy darab szublimátot oldott föl. Tettenéki oka ismeretlen. Elvezetése helyén sérüléssel a Rókus-kórházba vitték.

— A Baross-térn levő "Aranyas" szállóban Bueh Sándor magánhivatalnok mellette lőtte magát és meghalt.

— Betörők, orgazdák dolgaiban több napra terjedő tárgyalást eszék meg a budapesti büntető törvényszék. Tizenötégy állanak a bíróság előtt, közülük nyolcan munkanélküli munkások, akik a vádat szerint szervezettel laptak és követtek el betörést a mult év július 31-re virradó éjjel az Andrássy-uton lévő Váradi-féle vendéglőben, amikor is egyikük az öket meglepő takarították megsebesítette, majd a Podmaniczky-utcaiban lakást, a Károlyi és a Népszínház-utcaiban üzletet, a Csáky és Vörösmarty-utcaiban és Pestújtelepen ugyanezek lakást fosztottak ki.

— Nem kell az élet. H. Etel, 25 éves pinerleány Budapestben a Népszínház-utca 45. szám alatt lévő lakásán szublimátot eszék megmérgezte magát. Aliföldi nagy darab szublimátot oldott föl. Tettenéki oka ismeretlen. Elvezetése helyén sérüléssel a Rókus-kórházba vitték.

— A Baross-térn levő "Aranyas" szállóban Bueh Sándor magánhivatalnok mellette lőtte magát és meghalt.

— Betörők, orgazdák dolgaiban több napra terjedő tárgyalást eszék meg a budapesti büntető törvényszék. Tizenötégy állanak a bíróság előtt, közülük nyolcan munkanélküli munkások, akik a vádat szerint szervezettel laptak és követtek el betörést a mult év július 31-re virradó éjjel az Andrássy-uton lévő Váradi-féle vendéglőben, amikor is egyikük az öket meglepő takarították megsebesítette, majd a Podmaniczky-utcaiban lakást, a Károlyi és a Népszínház-utcaiban üzletet, a Csáky és Vörösmarty-utcaiban és Pestújtelepen ugyanezek lakást fosztottak ki.

— Nem kell az élet. H. Etel, 25 éves pinerleány Budapestben a Népszínház-utca 45. szám alatt lévő lakásán szublimátot eszék megmérgezte magát. Aliföldi nagy darab szublimátot oldott föl. Tettenéki oka ismeretlen. Elvezetése helyén sérüléssel a Rókus-kórházba vitték.

— A Baross-térn levő "Aranyas" szállóban Bueh Sándor magánhivatalnok mellette lőtte magát és meghalt.

— Betörők, orgazdák dolgaiban több napra terjedő tárgyalást eszék meg a budapesti büntető törvényszék. Tizenötégy állanak a bíróság előtt, közülük nyolcan munkanélküli munkások, akik a vádat szerint szervezettel laptak és követtek el betörést a mult év július 31-re virradó éjjel az Andrássy-uton lévő Váradi-féle vendéglőben, amikor is egyikük az öket meglepő takarították megsebesítette, majd a Podmaniczky-utcaiban lakást, a Károlyi és a Népszínház-utcaiban üzletet, a Csáky és Vörösmarty-utcaiban és Pestújtelepen ugyanezek lakást fosztottak ki.

— Nem kell az élet. H. Etel, 25 éves pinerleány Budapestben a Népszínház-utca 45. szám alatt lévő lakásán szublimátot eszék megmérgezte magát. Aliföldi nagy darab szublimátot oldott föl. Tettenéki oka ismeretlen. Elvezetése helyén sérüléssel a Rókus-kórházba vitték.

— A Baross-térn levő "Aranyas" szállóban Bueh Sándor magánhivatalnok mellette lőtte magát és meghalt.

— Betörők, orgazdák dolgaiban több napra terjedő tárgyalást eszék meg a budapesti büntető törvényszék. Tizenötégy állanak a bíróság előtt, közülük nyolcan munkanélküli munkások, akik a vádat szerint szervezettel laptak és követtek el betörést a mult év július 31-re virradó éjjel az Andrássy-uton lévő Váradi-féle vendéglőben, amikor is egyikük az öket meglepő takarították megsebesítette, majd a Podmaniczky-utcaiban lakást, a Károlyi és a Népszínház-utcaiban üzletet, a Csáky és Vörösmarty-utcaiban és Pestújtelepen ugyanezek lakást fosztottak ki.

— Nem kell az élet. H. Etel, 25 éves pinerleány Budapestben a Népszínház-utca 45. szám alatt lévő lakásán szublimátot eszék megmérgezte magát. Aliföldi nagy darab szublimátot oldott föl. Tettenéki oka ismeretlen. Elvezetése helyén sérüléssel a Rókus-kórházba vitték.

— A Baross-térn levő "Aranyas" szállóban Bueh Sándor magánhivatalnok mellette lőtte magát és meghalt.

— Betörők, orgazdák dolgaiban több napra terjedő tárgyalást eszék meg a budapesti büntető törvényszék. Tizenötégy állanak a bíróság előtt, közülük nyolcan munkanélküli munkások, akik a vádat szerint szervezettel laptak és követtek el betörést a mult év július 31-re virradó éjjel az Andrássy-uton lévő Váradi-féle vendéglőben, amikor is egyikük az öket meglepő takarították megsebesítette, majd a Podmaniczky-utcaiban lakást, a Károlyi és a Népszínház-utcaiban üzletet, a Csáky és Vörösmarty-utcaiban és Pestújtelepen ugyanezek lakást fosztottak ki.

— Nem kell az élet. H. Etel, 25 éves pinerleány Budapestben a Népszínház-utca 45. szám alatt lévő lakásán szublimátot eszék megmérgezte magát. Aliföldi nagy darab szublimátot oldott föl. Tettenéki oka ismeretlen. Elvezetése helyén sérüléssel a Rókus-kórházba vitték.

— A Baross-térn levő "Aranyas" szállóban Bueh Sándor magánhivatalnok mellette lőtte magát és meghalt.

— Betörők, orgazdák dolgaiban több napra terjedő tárgyalást eszék meg a budapesti büntető törvényszék. Tizenötégy állanak a bíróság előtt, közülük nyolcan munkanélküli munkások, akik a vádat szerint szervezettel laptak és követtek el betörést a mult év július 31-re virradó éjjel az Andrássy-uton lévő Váradi-féle vendéglőben, amikor is egyikük az öket meglepő takarították megsebesítette, majd a Podmaniczky-utcaiban lakást, a Károlyi és a Népszínház-utcaiban üzletet, a Csáky és Vörösmarty-utcaiban és Pestújtelepen ugyanezek lakást fosztottak ki.

— Nem kell az élet. H. Etel, 25 éves pinerleány Budapestben a Népszínház-utca 45. szám alatt lévő lakásán szublimátot eszék megmérgezte magát. Aliföldi nagy darab szublimátot oldott föl. Tettenéki oka ismeretlen. Elvezetése helyén sérüléssel a Rókus-kórházba vitték.

— A Baross-térn levő "Aranyas" szállóban Bueh Sándor magánhivatalnok mellette lőtte magát és meghalt.

— Betörők, orgazdák dolgaiban több napra terjedő tárgyalást eszék meg a budapesti büntető törvényszék. Tizenötégy állanak a bíróság előtt, közülük nyolcan munkanélküli munkások, akik a vádat szerint szervezettel laptak és követtek el betörést a mult év július 31-re virradó éjjel az Andrássy-uton lévő Váradi-féle vendéglőben, amikor is egyikük az öket meglepő takarították megsebesítette, majd a Podmaniczky-utcaiban lakást, a Károlyi és a Népszínház-utcaiban üzletet, a Csáky és Vörösmarty-utcaiban és Pestújtelepen ugyanezek lakást fosztottak ki.

— Nem kell az élet. H. Etel, 25 éves pinerleány Budapestben a Népszínház-utca 45. szám alatt lévő lakásán szublimátot eszék megmérgezte magát. Aliföldi nagy darab szublimátot oldott föl. Tettenéki oka ismeretlen. Elvezetése helyén sérüléssel a Rókus-kórházba vitték.

— A Baross-térn levő "Aranyas" szállóban Bueh Sándor magánhivatalnok mellette lőtte magát és meghalt.

— Betörők, orgazdák dolgaiban több napra terjedő tárgyalást eszék meg a budapesti büntető törvényszék. Tizenötégy állanak a bíróság előtt, közülük nyolcan munkanélküli munkások, akik a vádat szerint szervezettel laptak és követtek el betörést a mult év július 31-re virradó éjjel az Andrássy-uton lévő Váradi-féle vendéglőben, amikor is egyikük az öket meglepő takarították megsebesítette, majd a Podmaniczky-utcaiban lakást, a Károlyi és a Népszínház-utcaiban üzletet, a Csáky és Vörösmarty-utcaiban és Pestújtelepen ugyanezek lakást fosztottak ki.

— Nem kell az élet. H. Etel, 25 éves pinerleány Budapestben a Népszínház-utca 45. szám alatt lévő lakásán szublimátot eszék megmérgezte magát. Aliföldi nagy darab szublimátot oldott föl. Tettenéki oka ismeretlen. Elvezetése helyén sérüléssel a Rókus-kórházba vitték.

— A Baross-térn levő "Aranyas" szállóban Bueh Sándor magánhivatalnok mellette lőtte magát és meghalt.

— Betörők, orgazdák dolgaiban több napra terjedő tárgyalást eszék meg a budapesti büntető törvényszék. Tizenötégy állanak a bíróság előtt, közülük nyolcan munkanélküli munkások, akik a vádat szerint szervezettel laptak és követtek el betörést a mult év július 31-re virradó éjjel az Andrássy-uton lévő Váradi-féle vendéglőben, amikor is egyikük az öket meglepő takarították megsebesítette, majd a Podmaniczky-utcaiban lakást, a Károlyi és a Népszínház-utcaiban üzletet, a Csáky és Vörösmarty-utcaiban és Pestújtelepen ugyanezek lakást fosztottak ki.

— Nem kell az élet. H. Etel, 25 éves pinerleány Budapestben a Népszínház-utca 45. szám alatt lévő lakásán szublimátot eszék megmérgezte magát. Aliföldi nagy darab szublimátot oldott föl. Tettenéki oka ismeretlen. Elvezetése helyén sérüléssel a Rókus-kórházba vitték.

— A Baross-térn levő "Aranyas" szállóban Bueh Sándor magánhivatalnok mellette lőtte magát és meghalt.

— Betörők, orgazdák dolgaiban több napra terjedő tárgyalást eszék meg a budapesti büntető törvényszék. Tizenötégy állanak a bíróság előtt, közülük nyolcan munkanélküli munkások, akik a vádat szerint szervezettel laptak és követtek el betörést a mult év július 31-re virradó éjjel az Andrássy-uton lévő Váradi-féle vendéglőben, amikor is egyikük az öket meglepő takarították megsebesítette, majd a Podmaniczky-utcaiban lakást, a Károlyi és a Népszínház-utcaiban üzletet, a Csáky és Vörösmarty-utcaiban és Pestújtelepen ugyanezek lakást fosztottak ki.

— Nem kell az élet. H. Etel, 25 éves pinerleány Budapestben a Népszínház-utca 45. szám alatt lévő lakásán szublimátot eszék megmérgezte magát. Aliföldi nagy darab szublimátot oldott föl. Tettenéki oka ismeretlen. Elvezetése helyén sérüléssel a Rókus-kórházba vitték.

— A Baross-térn levő "Aranyas" szállóban Bueh Sándor magánhivatalnok mellette lőtte magát és meghalt.

— Betörők, orgazdák dolgaiban több napra terjedő tárgyalást eszék meg a budapesti büntető törvényszék. Tizenötégy állanak a bíróság előtt, közülük nyolcan munkanélküli munkások, akik a vádat szerint szervezettel laptak és követtek el betörést a mult év július 31-re virradó éjjel az Andrássy-uton lévő Váradi-féle vendéglőben, amikor is egyikük az öket meglepő takarították megsebesítette, majd a Podmaniczky-utcaiban lakást, a Károlyi és a Népszínház-utcaiban üzletet, a Csáky és Vörösmarty-utcaiban és Pestújtelepen ugyanezek lakást fosztottak ki.

— Nem kell az élet. H. Etel, 25 éves pinerleány Budapestben a Népszínház-utca 45. szám alatt lévő lakásán szublimátot eszék megmérgezte magát. Aliföldi nagy darab szublimátot oldott föl. Tettenéki oka ismeretlen. Elvezetése helyén sérüléssel a Rókus-kórházba vitték.

— A Baross-térn levő "Aranyas" szállóban Bueh Sándor magánhivatalnok mellette lőtte magát és meghalt.

— Betörők, orgazdák dolgaiban több napra terjedő tárgyalást eszék meg a budapesti büntető törvényszék. Tizenötégy állanak a bíróság előtt, közülük nyolcan munkanélküli munkások, akik a vádat szerint szervezettel laptak és követtek el betörést a mult év július 31-re virradó éjjel az Andrássy-uton lévő Váradi-féle vendéglőben, amikor is egyikük az öket meglepő takarították megsebesítette, majd a Podmaniczky-utcaiban lakást, a Károlyi és a Népszínház-utcaiban üzletet, a Csáky és Vörösmarty-utcaiban és Pestújtelepen ugyanezek lakást fosztottak ki.

— Nem kell az élet. H. Etel, 25 éves pinerleány Budapestben a Népszínház-utca 45. szám alatt lévő lakásán szublimátot eszék megmérgezte magát. Aliföldi nagy darab szublimátot oldott föl. Tettenéki oka ismeretlen. Elvezetése helyén sérüléssel a Rókus-kórházba vitték.

— A Baross-térn levő "Aranyas" szállóban Bueh Sándor magánhivatalnok mellette lőtte magát és meghalt.

— Betörők, orgazdák dolgaiban több napra terjedő tárgyalást eszék meg a budapesti büntető törvényszék. Tizenötégy állanak a bíróság előtt, közülük nyolcan munkanélküli munkások, akik a vádat szerint szervezettel laptak és követtek el betörést a mult év július 31-re virradó éjjel az Andrássy-uton lévő Váradi-féle vendéglőben, amikor is egyikük az öket meglepő takarították megsebesítette, majd a Podmaniczky-utcaiban lakást, a Károlyi és a Népszínház-utcaiban üzletet, a Csáky és Vörösmarty-utcaiban és Pestújtelepen ugyanezek lakást fosztottak ki.

— Nem kell az élet. H. Etel, 25 éves pinerleány Budapestben a Népszínház-utca 45. szám alatt lévő lakásán szublimátot eszék megmérgezte magát. Aliföldi nagy darab szublimátot oldott föl. Tettenéki oka ismeretlen. Elvezetése helyén sérüléssel a Rókus-kórházba vitték.

— A Baross-térn levő "Aranyas" szállóban Bueh Sándor magánhivatalnok mellette lőtte magát és meghalt.

— Betörők, orgazdák dolgaiban több napra terjedő tárgyalást eszék meg a budapesti büntető törvényszék. Tizenötégy állanak a bíróság előtt, közülük nyolcan munkanélküli munkások, akik a vádat szerint szervezettel laptak és követtek el betörést a mult év július 31-re virradó éjjel az Andrássy-uton lévő Váradi-féle vendéglőben, amikor is egyikük az öket meglepő takarították megsebesítette, majd a Podmaniczky-utcaiban lakást, a Károlyi és a Népszínház-utcaiban üzletet, a Csáky és Vörösmarty-utcaiban és Pestújtelepen ugyanezek lakást fosztottak ki.

— Nem kell az élet. H. Etel, 25 éves pinerleány Budapestben a Népszínház-utca 45. szám alatt lévő lakásán szublimátot eszék megmérgezte magát. Aliföldi nagy darab szublimátot oldott föl. Tettenéki oka ismeretlen. Elvezetése helyén sérüléssel a Rókus-kórházba vitték.

— A Baross-térn levő "Aranyas" szállóban Bueh Sándor magánhivatalnok mellette lőtte magát és meghalt.

— Betörők, orgazdák dolgaiban több napra terjedő tárgyalást eszék meg a budapesti büntető törvényszék. Tizenötégy állanak a bíróság előtt, közülük nyolcan munkanélküli munkások, akik a vádat szerint szervezettel laptak és követtek el betörést a mult év július 31-re virradó éjjel az Andrássy-uton lévő Váradi-féle vendéglőben, amikor is egyikük az öket meglepő takarították megsebesítette, majd a Podmaniczky-utcaiban lakást, a Károlyi és a Népszínház-utcaiban üzletet, a Csáky és Vörösmarty-utcaiban és Pestújtelepen ugyanezek lakást fosztottak ki.

— Nem kell az élet. H. Etel, 25 éves pinerleány Budapestben a Népszínház-utca 45. szám alatt lévő lakásán szublimátot eszék megmérgezte magát. Aliföldi nagy darab szublimátot oldott föl. Tettenéki oka ismeretlen. Elvezetése helyén sérüléssel a Rókus-kórházba vitték.

— A Baross-térn levő "Aranyas" szállóban Bueh Sándor magánhivatalnok mellette lőtte magát és meghalt.

— Betörők, orgazdák dolgaiban több napra terjedő tárgyalást eszék meg a budapesti büntető törvényszék. Tizenötégy állanak a bíróság előtt, közülük nyolcan munkanélküli munkások, akik a vádat szerint szervezettel laptak és követtek el betörést a mult év július 31-re virradó éjjel az Andrássy-uton lévő Váradi-féle vendéglőben, amikor is egyikük az öket meglepő takarították megsebesítette, majd a Podmaniczky-utcaiban lakást, a Károlyi és a Népszínház-utcaiban üzletet, a Csáky és Vörösmarty-utcaiban és Pestújtelepen ugyanezek lakást fosztottak ki.

A Mexikóban elesett katonák temetése

Wilson az Egyesült Államok elnöke hétfőn a brooklyni hadi kikötőbe érkezik, hogy résztvegyen a Mexikóból hazahozott elesett tengerészek és katonák fennepélyes temetésén.

A temetésre már minden előkészület megtörtént. A Montana hajó mely a halottakat hozza már vasárnap délen Sandy Hookhoz érkezik. Wilson elnök hétfőn a batternyeli fog várakozni a hajóra, amikor pedig a brooklyni Navy Yardhoz megy, a hol a temetési ünnepély fogják tartani. Mitchell polgármester és Glynn New York állam kormányzója szintén részt vesz a gyászműsorban, amely a Battery-től a City Hallig s onnan a Manhattan hídon át a Navy Yardba fog vonulni. A Tennessee hadihajó Wilson elnököt a szokásos 21 ágyúlövéssel fogja üdvözölni.

Börtönbe a tejhamisitokkal.

Hecht János brooklyni tejkereskedő tegnap tíz napi elzárásra ítélték. Kautzman, a tej ellenőrzéssel megbízott inspektor, a Hecht által árusított tej 75 százaléka romlott állapotban találta. New York öt millió lakosának érdekében követelik, hogy a nyár szigorítsák a tej jogszabályt.

TÁRCA

A RÖPÜLŐ ANGYAL SZOERA.

Irt: Sebestyén Ernő.

— Az apró vésők, fakalapcsók féltékeny maradtak kis szobrok közé fűző fejű léptek be ma reggel. A kőnek füstököt fűszállító pora, ez a különös, tífűz fűszál lengett a műhelyben, kanyargott az eszékett közt, kőszentek feje körül.

A tífűz régen dolgozott már, fakalapcsók, vésőnek megcsókolták hallgatott. A poros ablakon hecsített a tavaszi reggel napugara és fényt küldött egy leszárt szennő Mária-szobor pilákra. A szobor alján vézna kis kőfaragólegény kuporgott, apró vésőjével Mária szűz lábujjain bábált. A feje egészen ráhajolt a szobor lábára és vésője alól finom pír szállott, mint a tőmjénfűst.

Mikor Gábor belépett, mindannyian feléje fordultak. A munkában egykedvűre bágyadt areokon mosolygás jászott.

— Jól aludtál — mondta az egyik.

Gábor egy szót sem szólt. Levetette a kabátját, magára öltötte a fehér dolgozó köpenyvet.

Egy szálló angyalalaknak üldözött már két hét óta. Kiváncsi templom számára rendelték meg és mivel a munka kényesebb volt, több tudást kívánt, mint a rakár-ra készülő kőszobrok kifárasztása, a legantultabb, legfinomabb kezű munkára bírták.

A szálló angyal testének körvonalai nagyrészt kibontakoztak már a kőtomegből, szabaddá vált az angyal egyik lába és lágyisán könnyűnek látszott. Gábor úgy tervezte meg a szobrot, hogy nagyon kisny szárnyai legyenek

esek, mert a röplést, a levegőben való könnyű lengést az egész test könnyedségével, légyis finomságával akarta kifejezni.

Már két héttel ezelőtt kapta a munkát, de még mindig nagyon kevés volt készen belőle. Az utolsó héten alig dolgozott valamit. Fárt az utakon, messzire elkerült a műhely felé. Beteg volt, lengett. De nem felelt le. Csak ment. Sápadt arát megnézte néha a kirkatok tükreben. Azután a hűtőfű járta. Fűdött a tavaszi délután napugarban, tele tífűzdel fűlékezett, mintha a napugara szíva volna, amely ilyenkor, a tavasz első napjaiban az ibolyának és kikapartny rügyeknek könnyű illatát hordozza.

Kés az esetét várta.

Délután hamar elbújt a nap, homályosabb, árnyékosabb lett a világ, hívós szellőkészék bujtak elő a lombosodó ágak közül. Gábor ilyenkor már befűt tartott. Végigment az Andrássy-ut fasorán és már hat órák az Opera előtt sétált. Az idő itt már boldog várakozásban telt el. mert tudta, hogy hét óra után jönni fog. Itt látta meg először, amikor egyszer munka után véletlenül az Opera elő vetődött.

Amikor angyali könnyűséggel kilépett a kőeséből. Egy perig láthatta csak, azután eltűnt az előcsarnokban. Kőtelenül utána indult; azután elmosolyodott nagyon szomorúan. Isteneim, ehhez pénz kellene és elegáns uri ruha. Csúpnál ahhoz, hogy csak utána mehessem, hogy csak láthassam. Ahhoz is pénz kellene. Lehajtottam a fejt és elindult akkor a liget felé. Ettől az estétől kezdve lett azután szerelme az a tavaszi idő, elérhetetlen horegő és a tavaszi ide, gyöngyelevélű illatos élete készülő liget.

Attól az estétől kezdve járta egész nap a napfényvel telehitt fehért ukat és attól az estétől kezdve várja nap-nap után az Opera előtt a hét órá.

A szállni készülő angyalt az őta fűtő be lassan a műhely pora.

De ma reggel azután újra hozzártott. Letörtte a port az imáris kialakult finomvonalú

MAGYAR ÜZLET

WELCH. W. VA.

Értesítsem a bányákban magyarokat, hogy üzletemben nagy raktárt tartok mindenféle hazai dolgokból a szűk közlőm néhány kelendő árucikk jegyzékét is:

Magyar imakönyvek és olvasni való könyvek.
Hazai delikaterók.
Selmeci és tájékpipa.
Hazai bajuszpedrő és bajuszkötő.
Hazai paprika, szilvalekvár, safrány és más fűszerek.
Danolégépek és hozzávaló remekes magyar hangszerek.
Szentjánoskenyér, dió, mogyoró.

KERESSEN FEL SZEMÉLYESEN, HA WELCHRE JÖN, VAGY ÍRJON EGY POSTAKARTYÁT ÁRAKÉRT.

FIZETEM A SZALLITÁST MINDEN RENDELÉSNEK AZ EGÉSZ WEST VIRGINIA ÉS VIRGINIA ÁLLAM TERÜLETÉRE.

KOMLÓSSY KÁROLY

BOX 325
Welch, W. Va.

Ez a tegő kéz
Nem pénzért segít.
Tanácsot ingyen ad,
Okmányt ingyen készít,
Díjazást semmiért el nem fogad.

...INGYEN... Közjegyzői Munka!

Idéig ha a magyaroknak valamely okmányra, mint például szerződés, konzuli nyilatkozat, meghatalmazás vagy más törvényes okmányra volt szükségük, 2-4-6 dollárt fizettek a közjegyzőnek, a miért az okmányt elkészítette és ha otthon volt szükség az okmány, akkor még ezen felül 2 dollárt a konzuli hitelesítésért.

MOST ENNEK VÉGE!
EN MINDEN MAGYAR EMBERNEK
INGYEN KÉSZÍTEL EL MINDEN OKMÁNYT,
a konzulnál pedig önmaga hitelesíttetheti és ott fizetheti érte a konzuli illetéket. Bárki részére szívesen áll az irodám nyitva, hogy ügyes-bajos dolgát velem megbeszélje; ingyen adok tanácsot és nem azt tanácsolom, mint más közjegyzők, hogy csúszdasson velem 4-5 dollárért egy okmányt, hanem én az okmányt is ingyen csinálom, a tanácsot is ingyen adom. Ha az okmányt hitelesíteni kell, akkor 25 centet fizet, mert **CSAK 25 CENT A KÖZJEGYZŐI HITELESÍTÉS DÍJA MINDENÜTT.**

de ha akarja, más közjegyzővel is hitelesíttetheti, én akkor is szívesen csinálom meg ingyen az okmányt minden magyarunk, akár ismer engem, akár nem.

Himler Márton

NEW YORK ÁLLAM HITES KÖZJEGYZŐJE.
163 EAST 4TH STREET, NEW YORK, N. Y.

MENTEN KI A BANYÁRÓ! VEREYEN OTHONT FLORIDABAN!

Ha azt akarja, hogy ne kelljen mindenkinek a föld alatt dolgoznia, ha türelmesen elvárja az ügyét, ingyen egy szép farmon Floridában, 10 AKER FÖLDET ÉS 1000 DOLLÁRVAL TOLLESTHETŐ HÁZAT BESZÉLTET ALBERENKÉNT és kasszát vagy más nem fűz. Azonnal a földre lehet venni, vagy ingyen NARANCS ÉS GRAPE FRUIT TELE. Teljes ár 20,000 dollár, de a földet 10,000 dollárért lehet venni, a házat 10,000 dollárért lehet venni, a földet 10,000 dollárért lehet venni, a házat 10,000 dollárért lehet venni.

W. Marshall, 235 Superior Ave, Cleveland, O

KERESSEM FEJŐ GYULA de postán együtt. A ki tudja hollé-
reketi illetőségű barátomat, a ki fél, írjon a Magyar Bányászlap
nál 1912-ben Farmingtonban, Md. kiadóhivatalába. Tóth Györgynek.

Galgóczy Ferenc, 220 East Ave.,
Mt. Carmel, Pa. kihez minden le-
vél küldendő; pénztárnok: József
Ferenc.

Az egyet heti 6 dollár betegse-
gélyt és 100 dollár temetési költsé-
get fizet.

FREELAND, PA.

Freelandi Első Magyar Munkás
Betegsegélyző Egylet.

Elnök: Koppa János, titkár:
Bodor János, pénztárnok: Vessers-
kovszky László, ügykezelő: Kau-
ker János.

Gyűléseit minden hó harmadik
vasárnapján tartja a Jénnes-féle
Hallban.

Minden magyar bányásztestvér-
nek ajánljuk ezt a nemesezőn egy-
letet.

FREEBURN, KY.

A Verhovay B. Egylet 170. fiókja.
Elnök: Pinter Ferenc, pénztár-
nok: Hatálykai Ferenc, titkár:
Krehlik János.

A hatalmas Verhovay Egylet
ezen fiókja szeretettel szólítja fel
a magyar bányásztestvéreket a
csatlakozásra a szomszédos plá-
zekről.

TAMS, W. VA.

A Verhovay B. Egylet 88. fiókja.
Elnök: Biró János, pénztárnok:
Ritkó András, titkár: Szombati
Pál (kihez minden levél intézen-
dő, Box 55).

Gyűléseit tartja minden hó 15.
utáni vasárnap a tamsi nagy Hall-
ban.

STOTESBURY, W. VA.

A bridgeporti Magyar Betegse-
gélyző Egyletek Szövetkezetének
322. osztálya.

(Alakította Ujvárossy Sándor).
Elnök: Laky István, pénztár-
nok: Molnár István, ellenőr: Ko-
esis Gergely, ügykezelő: Ujváros-
sy Sándor, kihez minden, az or-
szágot illető levél küldendő s kinek
címe: Box 95, Stotesbury, W. Va.
Gyűléseit tartja minden hó 15.
után való vasárnap.

A pocahontasi és Norton vidéki
magyar reformátusi pap címe: Rev.
J. Erdélyi, B. 12, Pocahontas, Va.

LAPUNK
UTAZÓ MEGBIZOTTJA.

Visszatérsek elkerülése végett
közöljük utazó megbízottunk: Pe-
káróvich Andor ur fényképét.

Pekáróvich ur, a ki jelenleg
Pennsylvania telepeit járja be,
fel van hatalmazva lapunkra úgy
előfizetési, mint hirdetési pénzeket
felvenni s azokat nevünkben szá-
llászerint nyújtani. Más utazó
megbízottunk jelenleg nincs.

Ajánljuk képviselőinket a bá-
nyászok szíves jóindulatába.

Schuba H. L. ur a Magyar Bá-
nyászlapot Pennsylvania államban
minden tekintetben képviseli és
fel van hatalmazva előfizetési és
hirdetési pénzek felvételére.

—
SUN, W. VA.

Első Magyar Önálló Bányász
Betegsegélyző Egylet.

(A magyar bányászok testvéri
testülete).

Gyűléseit tartja Nettel Alfréd
házánál Sun-on, W. Va. Elnök:
Deák Pál, pénztárnok: Szakál An-
tal, titkár: Nagy András. A vidék
egyesületi magyar bányászegylete-
nek a tisztikara szeretettel hív fel
minden bányászt, hogy csatlakoz-
zék elhez a nemesezőn egyetthez.
Bányászaink bányászok közt van
a helye. Levélcim: Andy Nagy,
Sun, W. Va.

—
MT. CARMEL, PA.

A Jézus Szt. Szive V. A. Mt. Car-
mel B. Egylet.

Elnök: Döngyel András; titkár:

HELYI KÉPVISELŐINK.

Alábbi helyi tudósaink fel van-
nak jogosítva pénz felvenni:

Tüdő András ur, Mt. Carmel, Pa.
Horváth József ur, Kulpsont,
Pa.

John Kopesó, Virden, Ill.
Képes András ur, Cranberry
Hill, Pa.

Kouker János ur, Freeland, Pa.
Varga Péter ur, Drifton, Pa.
Koszkolcs Vince ur, Scotch
Hill, Pa.

Koszkolcs János ur, Hazleton,
Pa.

Erőssy Márton ur, McAdoo,
Pa.

Gyuricsk István ur, Nosque-
honing, Pa.

Hudák István ur, Frostburg, Pa.
Pálinsk István ur, Pocahontas,
Va. és vidékén.

Kuttor János ur, Glamorgan és
vidékén.

Cheh József ur, Freeburn, Ky.
Hatálykai Ferenc ur, Selmec-
Bottom, Ky.

Zékány Péter ur, Logan, W. Va.
Bemák István ur, Keamsarge,
Mich.

Miskolczy Ferenc ur, Dorothy,
W. Va.

Viláz Sándor ur, Ward, W. Va.
Fűrjes Lajos ur, Creseent, O.
Farkas István ur, Dante, Va.

Vági Gábor ur, Whitman
Creek, W. Va.

Egri János ur, Mocanagua, Pa.
Katócs Sándor ur, Shicklany,
Pa.

Olcsaváry Sándor ur, Rhoe, Pa.
Komlósy Károly ur, Welch, W.
Va.

Talmási András ur, Bruceton,
Pa.

Goodman M. ur, Sunbury, Pa.
Wash Antal ur, Red Jacket, W.
Va. és vidékén.

Dályai József ur, Matewan, W.
Va. és Albura telepeken.

Boyer Mihály ur, Majestic, Ky.
és vidékén.

Veréb Mihály ur, Ethel, W. Va.
Nagy Imre ur, Yuma, W. Va.

Tóth Gusztáv ur, Arcadia, W. Va.
Tóth Lajos ur, (Frodin) Hol-
den, W. Va.

Gombos Vilmos ur, Mammoth,
W. Va.

Louis Lévy, Price Bottom, Hol-
den, W. V.

Varga Miklós ur, Cora, W. Va.
Meleg Lajos ur, Bruceton, Pa.
Mészáros György ur, Hutchin-
son, W. Va.

Kovács Kálmán ur, Crenaco,
W. Va.

Kiss Géza ur, Manbar és vidéke.
W. Va.

Szeles Bertalan ur, Wevaco, W.
Va.

Basky György ur, Berlin, W. Va.
Ivanco János ur, United, W. Va.

Vizi S. ur, Scalp Level, W. Va.
Ujváry János ur, Bigoin, W.
Va.

Lajtner Miklós ur, Marting, W.
Va. és vidékén.

Hordós József ur, Glen Jean, W.
Va. és vidékén.

Kököröcsy György ur, Red
Star, W. Va. és vidékén.

Deák Pál ur, Darryhale, W. Va.
és vidékén.

Szics Imre ur, Dunloop, W. Va.
és vidékén.

Nagy András ur, Sun, W. Va.
és vidékén.

Göze Ferenc ur, McDonald, W.
Va. és vidékén.

Varga Miklós ur, Oswald, W.
Va. és vidékén.

Muzda László ur, Minden, W.
Va. és vidékén.

Ondó József ur, Zanayk, W. Va.
és vidékén.

Óvárdics György ur, Cora, W.
Va. és vidékén.

Benkő János ur, Stanaford, W.
Va. és vidékén.

Szabó József ur, McAlpin, W.
Va. és vidékén.

Jusztin János ur, Woodbay, W.
Va.

Raszin Márton ur, Hot Coal, W.
Va.

Antal János ur, West Raleigh,
W. Va. és vidékén.

Golubich József ur, Cranberry,
W. Va.

Biró János ur, Tams, W. Va. és
vidékén.

Warga György ur, Tomkins Co.,
N. Y.

Baki Imre ur, Nettleton, Pa.

McDowell County National Bank
Welch, W. Va.

Augustin Károly ur, Puritan, Pa.

Jendrich József ur, Vintonale,
Pa.

Babincák Pál ur, Hillside, Pa.

Stépan Mihály ur, Kingston,
W. Va.

A. B. Vass, körjegyző, Bond-
town, Va.

Pavlicsk Mihály ur, a 35-ösön,
Scalp Level, Pa.

Br. Gérey Ferenc ur, Kingston,
Pa.

Farkas István ur, a 37-ösön,
Scalp Level, Pa.

Ondó József ur, Lanark, W. Va.
és vidékén.

Kovács János ur, Twin Rocks,
Pa.

A Magyar Bányászlap
kiadóhivatala.

SZENBANYASZOK és burdoszok
is és alandó munkát kapnak, ha mo-
tan júnus 1-én telephetnek. Fizeknek
touszámra vagy mérésre minden
után 37.5 centet a ladióknak. Másna-
nak 11 centet tova után. Villanyos lá-
nos masina van. Entryben yardja \$1.68
Drift-bánya, nem gecs. Szabad lám-
pák, Szabad szék, Szabad minden
két héten van. A banya címe: Domi-
nion Coal Co. Dominion Mine, MOS-
GROVE, PA. Pittsburghből a Pennsylv-
vania vonattal \$1.20 cent. Vagy írjanak
ezen címre: DOMINION COAL COM-
PANY, Employment Agent, First Na-
tional Bank Bldg., Pittsburgh, Pa.

ALMASSY JÁNOS, szatmárné-
meti illetőségű földmestert keresem,
a ki tudomáson szerint utoljára
Cabin Creekben, W. Va. dolgozott.
Kérem őt, vagy a róla tudókat,
szíveskedjenek velem címét közöl-
ni. Ujvárossy Sándor, Box 35,
Stotesbury, W. Va.

Figyelem, Magyarok!

Tudatjuk a magyarokkal, hogy régi, ismert üzletünkben
ezennél új módosítást vezetünk és különös nagy gondot fordítunk
a magyarság pontos és előzetes kiszolgálására.

Óriási üzletünkben minden van:

SZERESZAM, VAS ÉS FEMARU,
VILLANTOS ZSEBLÁMPA ÉS TOLTELEK,
MINDENFÉLE SZÉP, TARTÓS HÁZI BUTOR,
VAS, BACOG ÉS PORCELÁN EDÉNY.

Nagyon sok szép holmi az 5 és 10 CENTES OLDALON.
VALÓDI VICTOR FELE DANOLOGEP ÉS LEMEZ.

Szívesen adunk el árut részletezésre is, mert tudjuk, hogy a
magyar nép berszültes. Jöjjen, látogasson meg bennünket.

Moore-Summers Hardware Co.

WELCH, W. VA.

Ha eljön, hozzon egy MAGYAR BANYÁSZLAPOT.

Jul. 15

A. R. VASS

BOND TOWN, VIRGINIA.

VIRGINIA ÁLLAM HITES MAGYAR KÖZJEGYZŐJE.

Ó-hazai peres és katonai ügyeket szakszerűen elintéző, haza-
küldendő okmányokat hitelesítő és konzuli hitelesítéssel ellátja.
Itteni peres és katonai ügyeket elvállal és a bányatársula-
toknál a szerződésről levél munkás követelésének érvényét
szerez.

A legjobb és legnagyobb élet- és baleset-biztosító társasá-
gok együldi magyar főigazgatója.

Nagy raktárt tartok mindenféle hazai árucikkből, a. m.: delin-
kenti, hazai fajták- és selmeci pipák; bajuszpedrő és bajusz-
kötő, ékszer, órák, könyvek, mák, dió, lekvár, gomba stb.,
valamint Mauthner-féle magok.

Teljes cím:

A. R. VASS

Bondtown, Virginia.

Ha törvényes ügye van, lehetőleg keressen fel személyesen.

Ha törvényes ügye van, lehetőleg keressen fel személyesen.

Ha törvényes ügye van, lehetőleg keressen fel személyesen.

Ha törvényes ügye van, lehetőleg keressen fel személyesen.

Ha törvényes ügye van, lehetőleg keressen fel személyesen.

Ha törvényes ügye van, lehetőleg keressen fel személyesen.

Ha törvényes ügye van, lehetőleg keressen fel személyesen.

Ha törvényes ügye van, lehetőleg keressen fel személyesen.

Ha törvényes ügye van, lehetőleg keressen fel személyesen.

Ha törvényes ügye van, lehetőleg keressen fel személyesen.

Ha törvényes ügye van, lehetőleg keressen fel személyesen.

Ha törvényes ügye van, lehetőleg keressen fel személyesen.

SZILÁNKOK.

Tavasz.

Az alvó föld a melegen nap sugar alatt, lassan, de folyamatosan ébrednek. A nagy város óriási felhőkarcolóiban nyüzsgő élet folyik. Az árulások felhalmozott anyagát száz meg száz dolgoz munkáské szortirozza, átrakja, kisélejtezi. Tavasz van és a szezon megkezdődött.

A kirakatok üvegbarái előtt eltűnnek a téli holmik és mindenhol új, színes, virágos tavaszi holmik kerülnek.

A műhelyek kattogó, berregő gépei előtt görnyedező munkások készítenek az idény divatos portékáit. A világos, tavaszi színek dominálnak mindenütt.

Az utcák telve vannak emberekkel, nőkkel és gyermekkel, akiket a tavaszi verőfény csábított a szabad levegőre. Él, mozgás, nyüzsgés zaja hallatszik.

A sűrű háztömbök zsúfolt lakásaiban is megmozdulnak az emberek. A vakokban kinyílik egy-egy ablak a beáradó napsugár befogadására.

Tavasz van és minden megrongált tüdő — pedig nagyon sok van ilyen — vágyakozik a friss, tiszta levegő után. A behorpadt melék sebesebben emelkednek, a kintől és szenvedéstől megfakult arcok meglevenülnek és mintha láthatatlan kezek simogatnák a munkában megvénült bér-rabzolgákat — valamennyi örül valaminek. Örömlüknek nincs pozitív oka, benne van ez a tavaszi légben, a vibráló napsugárban és kipattan a fásult szívből, mint a téli fagy elől elbukolt fa again a levelesre.

Tavasz van és a gyárak mélyében a porban, szemétként folyik a robot szakadatlan, mintha az életébredés a dolgozó embergépeknek nem szólna, nekik a tavaszból csak akkor jut, amikor rogyanó inakkal, sajgó kezekkel, éhesen vonszolják magukat haza — a bizló, sötét udvarral elárkolt tenement lakásba.

Mintha távoli, elfojtott jajszt hozna a tavaszi rebbenés az ember fülébe, amikor a bandukoló párokat látjuk.

A fakó lányarcok, az izzadságtól lekinzott férfiarok lehúzzák a szemlő fejét, mintha az elhaladók minden gondját, fájdalmát és bánatát mind homlokára ülne.

„Egyre érzékenyebbé válik az egymással szembe fordított test nyomon követését ilyenkor — tavasszal, amikor új köntösben jelenik meg a megújodott élet — legjobban érezzük.

Az a kopott ruhája, sovány, türeken munkássánya könyvelőként szemmel nézi a kirakatok ruháit, amelyekből és anyit sokat formált ilyen széppé és még mások — akiknek könnyebben, talán munka nélkül jutott a fölösleget — megveszik, amit ő termelt, míg ő, a robotoló bér munkás, feldő rongyokban jár, addig mások halomszámra markolják a virágot, addig ő csak a gnetto búzt szívhatja sipolt tüdejébe.

Tavasz van és a gyermekek ezrei futkároznak a gondosan körülőrzött parkokban. A fű, a levél, a virág tiltott szentség, meg csak nyulniok sem szabad utánna. Az eleven tavaszt ők nem élvezhetik közvetlenül.

A hímmező, a virágos rét, az enyhe erdő a nagy város proletárgyermekeinek csak fantasztikus álom. Ők ezt nem látják, nem élvezik. Virágillat helyett az utca gyilkos porát szívják magukba.

Pedig milyen gyönyörű ez a tavasz és a természet minden élő teremtménynek egyaránt szorja bájos kincseit, de a túledző emberek egy nagy hányada még a természetet is kizárta. Az apákat a gyár, az anyákat a családos otthon börtönfala zárja el a virágzó élettől. Milliók robotolnak éjt-napot egybefűzve, csak hogy a száraz falat megszerezhessék. A kenyér, amelyért életörömet, egészséget, életet ad a dolgozó párja, kell megkeresni, kiesikarni és ebben a szisszifusi küzdelemben elszáll sok millió ember élet-tavasz.

Tavasz van és a munka emberei érzik, hogy joguk van az élethez. A gyárakból tödülő fűtben benne van milliók sóhaja; valamikor — egy vérforraló, napsugaras tavaszon — beborul az ég és a lázba hozott tömeg elsöpri majd a sok zart utjából.

Az élet forr és forr vele milliók szívében az elégedetenség is. Az embergépek lettek megtek új hevülettel és a tavaszi szellő elviszi a Gondolatot, amelyből rigyafakasztó Ezme fogad, amely nagy, általános feltámadásra készíti elő az elnyomott embermilliókat.

É. L.

Nyolc napos hullát megbolygatni, megszenteltetés előttünk; nyolc százasok sírkönnél ezt tudománynak nevezzük.

G. Tournade.

Az élőnyelv, amely az örökké hullámzó tengerhez hasonlít, soh'sem állapodik meg fejlődésében.

Victor Hugo.

Munkanélküliek ostroma a becsükt gyárak előtt.

(From the Masses)